

Sagsforløb 2001/2 LF 176

Vedtaget

Skriftlig fremsættelse af lovforslag

Lovforslag som fremsat

Udvalgsarbejde

Betænkning over lovforslag

Lovforslag som vedtaget

Ændringslov

2001/2 LSF 176

Undervisningsministeriet

Yderligere oplysninger

Fremsat den 20. marts 2002 af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer

(Overførsel af kompetencer vedrørende afgørelser om anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer, etablering af adgang til klage over visse afgørelser)

§ 1

I lov nr. 344 af 16. maj 2001 om vurdering af udenlandske

uddannelseskvalifikationer foretages følgende ændringer:

1. I lovens titel indsættes efter »uddannelseskvalifikationer«: »m.v.«.

2. I overskriften til kapitel 2 indsættes efter »vurdering«: »af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v.«.

3. I § 2, stk. 1, nr. 1, ændres »§ 5, stk. 1« til: »stk. 2-3.«.

4. § 2, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Til brug for behandlingen af ansøgninger om adgang til at udøve et lovreguleret erhverv indhentes vurdering af den kompetente myndighed, jf. stk. 1, nr. 2, og § 2 a.

Stk. 3. En person med udenlandske uddannelseskvalifikationer, der har ansøgt en uddannelsesinstitution om at lade disse kvalifikationer erstatte dele af en uddannelse ved institutionen, kan ikke få en vurdering efter kapitel 3 med henblik på denne afgørelse.

Stk. 4. Vurdering efter kapitel 3 kan kun kræves efter stk. 1, nr. 2-4, når der foreligger samtykke fra den person, hvis uddannelseskvalifikationer ønskes vurderet. Dette gælder dog ikke, når en kommune eller anden myndighed, der er ansvarlig for integration af udlændinge, har behov for en vurdering med henblik på sagsbehandlingen.«.

5. Efter § 2 indsættes i kapitel 2:

»§ 2 a. Pligt til at få foretaget en vurdering har

1) myndigheder, der træffer afgørelse om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv,

2) faglige udvalg, henholdsvis Landbrugsuddannelsesrådet, der træffer afgørelser om afkortning af uddannelsestid.

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke i de tilfælde,

1) hvor der foreligger en ansøgning, der på det foreliggende grundlag kan imødekommes fuldt ud for så vidt angår anerkendelse af den pågældendes

uddannelseskvalifikationer,

2) hvor udenlandske uddannelseskvalifikationer efter lovgivningen ikke kan danne grundlag for udøvelse af et lovreguleret erhverv, eller

3) hvor tilsvarende ufravigelige krav, navnlig vedrørende den pågældende uddannelseskvalifikations oprindelsesland eller ansøgerens nationalitet, ikke er opfyldt.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om hel eller delvis fritagelse af en myndighed, der træffer afgørelse om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv, fra pligten til høring efter stk. 1. Regler om sådan fritagelse fastsættes på grundlag af en redegørelse fra myndigheden for procedurer, kriterier og praksis i forhold til vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer.

Stk. 4. En myndighed, der træffer afgørelse om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv, skal til brug for den beretning, som undervisningsministeren skal afgive ved årets slutning, jf. § 11, indberette oplysninger om myndighedens afgørelser om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv på grundlag af udenlandske uddannelseskvalifikationer. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om oplysningernes indberetning.

Stk. 5. Regler om fritagelse efter stk. 3 kan ophæves, hvis myndigheden ikke længere lever op til den praksis m.v., som myndigheden har beskrevet i redegørelsen efter stk. 3, eller hvis den praksis m.v., som myndigheden anvender, ikke længere er tilstrækkelig med henblik på at sikre personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer anerkendelse af disse kvalifikationer.

Stk. 6. Fastsættelse, jf. stk. 3, og ophævelse, jf. stk. 5, af regler om fritagelse for pligten til høring efter stk. 1, sker, i det omfang det drejer sig om en myndighed under en anden ministers område, efter forhandling med vedkommende minister.

§ 2 b. Undervisningsministeren eller den institution, undervisningsministeren har bemyndiget hertil efter § 7, skal rådgive kommuner og andre myndigheder, der er ansvarlige for integration af udlændinge, om, hvilken form for afklaring af uddannelseskvalifikationer m.v. det vil være relevant at gennemføre i forhold til den enkelte udlænding.«.

6. § 3, stk. 1, affattes således:

»Vurderingen tager udgangspunkt i en sammenligning af de slutkompetencer, som henholdsvis de udenlandske og de danske uddannelseskvalifikationer er udtryk for.«.

7. I § 3, stk. 2, nr. 1, udgår: »og omfang«.

8. § 3, stk. 3 og 4, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 3. I vurderingen efter stk. 2, nr. 2, indgår normalt, hvilken supplerings der skal til, for at en persons udenlandske uddannelseskvalifikationer kan sidestilles med en bestemt dansk uddannelse. Ansøgere med udenlandske uddannelseskvalifikationer, jf. § 2, stk. 1, nr. 1, kan henvises til en vurdering efter stk. 2, nr. 1, i stedet for en vurdering efter stk. 2, nr. 2, hvis det er mere relevant set i forhold til de kvalifikationer, ansøger ønsker vurderet eller i forhold til formålet med vurderingen.

Stk. 4. Vurderingen skal lægges til grund for følgende afgørelser:

- 1) En offentligt anerkendt uddannelsesinstitutions afgørelse om optagelse.
- 2) En arbejdsløshedskasses afgørelse om optagelse.
- 3) En myndigheds afgørelse om ansættelse.
- 4) En myndigheds afgørelse om adgang til udøvelse af et lovreguleret erhverv, jf. dog stk. 5.
- 5) Et fagligt udvalgs, henholdsvis Landbrugsuddannelsesrådets afgørelse om afkortning af uddannelsestid.

Stk. 5. En vurdering skal alene lægges til grund for en afgørelse om adgang til udøvelse af et lovreguleret erhverv, jf. stk. 4, nr. 4, hvis den er indhentet til dette formål, jf. § 2, stk. 2.

Stk. 6. Vurderingen er vejledende i forhold til en uddannelsesinstitutions afgørelse om, hvorvidt en persons udenlandske uddannelseskvalifikationer kan erstatte dele af en uddannelse ved institutionen.

Stk. 7. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om vurderingerne.«.

9. § 4 affattes således:

»§ 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, i hvilket omfang det kan pålægges uddannelsesinstitutioner at medvirke ved vurderingen. I det omfang det drejer sig om en uddannelsesinstitution under en anden ministers område, fastsættes reglerne efter forhandling med vedkommende minister.«.

10. § 5 ophæves.

11. Efter § 5 indsættes før kapitel 4:

»§ 5 a. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om vurdering af udenlandske kvalifikationer og kompetencer, der er opnået på anden måde end ved formel uddannelse, som grundlag for anerkendelse på det danske arbejdsmarked og i det danske uddannelsessystem.

Kapitel 3a

Klage

§ 5 b. Undervisningsministeren nedsætter et klagenevæn, Kvalifikationsnævnet.

Stk. 2. Personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer, der har søgt optagelse eller er optaget på en uddannelse under Undervisningsministeriets, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udviklings eller Kulturministeriets ressort, kan for Kvalifikationsnævnet indbringe en institutions afgørelse af, om kvalifikationerne kan erstatte dele af den pågældende uddannelse.

Stk. 3. Klage efter stk. 2, kan af den, afgørelsen vedrører, indbringes for Kvalifikationsnævnet inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

Stk. 4. Klagen stiles til Kvalifikationsnævnet og sendes til den uddannelsesinstitution, der har truffet afgørelsen. Hvis uddannelsesinstitutionen fastholder afgørelsen, sender institutionen klagen til Kvalifikationsnævnet med en udtalelse. Kvalifikationsnævnet træffer den endelige administrative afgørelse.

Stk. 5. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om nævnets sammensætning, virksomhed og forretningsorden.«.

12. § 6, stk. 1, affattes således:

»Efter regler fastsat af undervisningsministeren kan der nedsættes faglige råd, som efter anmodning

1) bistår ved udarbejdelse af rammer og standarder for vurdering og anerkendelse af udenlandske kvalifikationer og kompetencer, herunder kvalifikationer og kompetencer, der er opnået på anden måde end ved formel uddannelse, og

2) udtaler sig om vurderingen af personers udenlandske uddannelseskvalifikationer.«.

13. I § 8, stk. 3, ændres »høringsparterne« til: »uddannelsesinstitutioner, der medvirker ved vurderingen«.

14. I § 8, stk. 4, nr. 3, indsættes efter »personnummer«: »eller fødselsdato«.

15. § 8, stk. 4, nr. 6, affattes således:

»6) frister for besvarelse af høringer,«.

16. § 8, stk. 4, nr. 7, affattes således:

»7) uddannelsesinstitutioners medvirken ved vurderinger, og«.

17. I § 8, stk. 4, indsættes som nr. 8:

»8) opkrævning af gebyr for vurderinger.«.

18. I § 9, nr. 1, ændres »§ 2, stk. 1« til: »§§ 2 2 b«, og »høringsparter, der kan inddrages efter« til: »uddannelsesinstitutioner, der medvirker ved vurderinger, jf.«.

19. I § 10, nr. 1, ændres: »og« til: »,«.

20. § 10, nr. 2, affattes således:

»2) formidler viden om og vejleder om vurdering og anerkendelse af udenlandske kvalifikationer og kompetencer, herunder kvalifikationer og kompetencer, der er opnået på anden måde end ved formel uddannelse, og«.

21. I § 10 indsættes som nr. 3:

»3) medvirker til særlige initiativer til målrettet kvalifikations- og kompetenceafklaring.«.

22. § 11 affattes således:

»Undervisningsministeren afgiver ved årets slutning en beretning til Folketinget om vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. Beretningen omfatter bl.a. en redegørelse for aktiviteter efter § 2 a og § 5 b.«.

23. § 13 ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2002.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Lovforslaget fremsættes som led i regeringens plan om en ny udlændingepolitik, der blev offentliggjort den 17. januar 2002. Regeringen vil i løbet af foråret 2002 supplere denne plan med en række konkrete initiativer, der skal styrke en målrettet integration af udlændinge på det danske arbejdsmarked. Lovforslaget spiller sammen med disse initiativer.

Det er en afgørende faktor for integration af udlændinge i det danske samfund, at deres ressourcer anvendes bedst muligt både på det danske arbejdsmarked og i det danske uddannelsessystem. Udlændinge, som kommer til Danmark har ressourcer, som i dag ikke anvendes aktivt på arbejdsmarkedet, eller som ikke anvendes hensigtsmæssigt på arbejdsmarkedet. Det er derfor et væsentligt led i en sammenhængende udlændinge- og integrationspolitik, at udlændinge på en hurtig og relevant måde kan få vurderet deres medbragte kvalifikationer, så disse kan danne basis for de pågældendes videre arbejds- eller uddannelsesmuligheder i Danmark. I den sammenhæng er det også væsentligt, at kommuner og andre myndigheder, der har ansvar for at integrere udlændinge

i det danske samfund, har let adgang til information og rådgivning om, hvordan den enkelte udlændings uddannelseskvalifikationer m.v. bedst afklares.

Det væsentlige i forbindelse med vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. er, om den enkeltes medbragte kvalifikationer har et niveau og en anvendelighed, der sætter den pågældende i stand til at bestride et givet job eller få godkendt sine kvalifikationer som led i et uddannelsesforløb i Danmark og ikke, om de nye borgere har gennemført præcis de samme uddannelsesforløb, som kendes i Danmark. Vurderinger af de medbragte kvalifikationer bør derfor tage udgangspunkt i en sammenligning af de slutkompetencer, som henholdsvis de udenlandske uddannelseskvalifikationer og de danske uddannelseskvalifikationer er udtryk for, frem for en detaljeret sammenligning af det konkrete indhold af udenlandske og danske uddannelsesforløb.

Der er allerede i dag adgang for personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer til at få foretaget vejledende vurderinger af disse kvalifikationer. Men regeringen vil med dette lovforslag gøre det endnu lettere at få afklaret og styrket de nye borgeres kvalifikationer. Forslaget vil endvidere fremme internationaliseringen inden for uddannelsessektoren, idet det også vil gøre det lettere for danske borgere at få anerkendt uddannelseskvalifikationer, som de har erhvervet i udlandet.

Vedtagelsen af forslaget til lov om ændring af lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer vil endvidere være en naturlig anledning til at ratificere Europarådets og UNESCO's konvention af 11. april 1997 om anerkendelse af kvalifikationer vedrørende videregående uddannelse i Europaregionen (Lissabon-konventionen), som omtalt nærmere i afsnit 4.

2. Den gældende ordning for vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer

Den gældende ordning for vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer er fastlagt i lov nr. 344 af 16. maj 2001 om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer. Alle personer med

udenlandske uddannelseskvalifikationer har efter loven ret til at få foretaget en vejledende vurdering af deres uddannelseskvalifikationer med henblik på enten beskæftigelse eller videre uddannelse i Danmark. Vurderingerne foretages for tiden af Center for Vurdering af Udenlandske Uddannelser (centret) i Undervisningsministeriet, Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte. Centret blev etableret pr. 1. januar 2000.

Centret samarbejder med relevante fagligt kompetente organer som led i opgavevaretagelsen.

Vurderingsopgaven er tilrettelagt på en sådan måde, at den ikke rører ved de kompetencer, som uddannelsesinstitutioner og andre fagligt kompetente organer har i relation til afgørelser om anerkendelse af udenlandske kvalifikationer, herunder i forhold til afgørelser om optagelse af personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer og godskrivning af udenlandske uddannelseskvalifikationer i en dansk uddannelse (merit). Centret kan dog pålægge en uddannelsesinstitution at tage en afgørelse om optagelse eller merit på grundlag af udenlandske uddannelseskvalifikationer op til fornyet behandling. Muligheden kan fx anvendes, hvis CVUU vurderer, at en institution har været for restriktiv i sin bedømmelse af en udenlandsk ansøgers kvalifikationer.

Centret har nu fungeret i ca. 2 år. Centret har i den forløbne periode opbygget og udviklet kompetencer i forhold til vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer. Centrets vurderinger er udviklet og er blevet mere direkte anvendelige i takt med erfaringer med mange forskellige vurderingssager og i kraft af opbygningen af et stadig mere veludviklet fagligt netværk. Der er endnu ikke gennemført undersøgelser af brugernes tilfredshed med centrets vurderinger og med centrets funktion som videnscenter på området. En indikation af vurderingernes anvendelighed er formentlig det forhold, at mange myndigheder, institutioner, arbejdsløshedskasser m.fl. gentagne gange har ansøgt om centrets vurderinger til brug for deres sagsbehandling og afgørelser om anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer i forskellige relationer.

De gældende regler om de lovregulerede erhverv følger det mønster, at det er de myndigheder, der i øvrigt administrerer erhvervene, der træffer afgørelse om, hvilken betydning udenlandske kvalifikationer skal have for, om betingelserne for at udøve erhvervet er opfyldt. Adgangen til at udøve de fleste af de lovregulerede erhverv er for så vidt angår statsborgere fra EU- og EØS-lande omfattet af de såkaldte generelle EF-direktiver 89/48/EØF (Rådets direktiv af 21. december 1988 om indførelse af en generel ordning for gensidig anerkendelse af eksamensbeviser for erhvervskompetencegivende videregående uddannelser af mindst 3 års varighed), 92/51/EØF (Rådets direktiv af 18. juni 1992 om anden generelle ordning for anerkendelse af erhvervsuddannelser til supplerende af direktiv 89/48/EØF med senere ændringer og berigtigelser) og 99/42/EF (Europa-parlamentets og Rådets direktiv af 7. juni 1999 om indførelse af en ordning for anerkendelse af eksamensbeviser for de former for erhvervsvirksomhed, der er omfattet af direktiverne om liberalisering og om overgangsforanstaltninger, og til supplerende af den generelle ordning for anerkendelse af eksamensbeviser).

I forbindelse med vedtagelsen af lov nr. 344 af 16. maj 2001 om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer blev den koordinerende funktion i forhold til gennemførelsen af de generelle EF-direktiver overført fra Erhvervsministeriet til Undervisningsministeriet. Funktionen som koordinerende myndighed indebærer et ansvar for koordinering af de kompetente myndigheders virksomhed og et ansvar for at drage omsorg for, at direktiverne gennemføres ensartet på de berørte erhvervs områder. Formålet med overførslen af koordinatorfunktionen til Undervisningsministeriet var at skabe et godt grundlag for en sammenhængende indsats for at fremme vurderinger og anerkendelser af forskellige former for uddannelses- og erhvervskvalifikationer. Kompetencen til at træffe selve afgørelsen om anerkendelse af adgang til udøvelse af et lovreguleret erhverv, er dog fortsat placeret hos de kompetente myndigheder. I forhold til erhverv, der er omfattet af de såkaldte EF-sektordirektiver (læge, sygeplejerske, jordemoder, farmaceut, tandlæge, dyrlæge og arkitekt) og i forhold til afgørelser om adgang for

statsborgere fra 3. lande til udøvelse af lovregulerede erhverv, har centret ingen rolle under den gældende ordning.

3. Lovforslagets indhold

Dette lovforslag er udtryk for en balance mellem ønsket om at bruge centrets viden og ekspertise så effektivt som muligt over for ønsket om, at så mange vurderinger som muligt kan træffes tæt på den enkelte borger. På nogle fagområder kan der stadig forekomme en vis træghed i forhold til anerkendelsen af udenlandske kvalifikationer. Det er en træghed, som kan skyldes manglende erfaring med vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer, at der lægges for stor vægt på danske uddannelsers indhold og opbygning, eller andre årsager. Med lovforslaget tillægges centret derfor nye styrkede beføjelser i forhold til forskellige afgørelser om anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v., således at centrets faglige viden om og kompetence i forbindelse med vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer kan udnyttes bedst muligt.

Efter lovforslaget skal centrets vurderinger af personers udenlandske uddannelseskvalifikationer lægges til grund for optagelse på offentligt anerkendte uddannelsesinstitutioner, optagelse i arbejdsløshedskasser og myndigheders afgørelser om ansættelse. Det indebærer, at uddannelsesinstitutioner, arbejdsløshedskasser og myndigheder skal følge centrets vurderinger ved optagelse af, henholdsvis ansættelse af de pågældende personer.

Centrets vurderinger skal også lægges til grund for afgørelser, som træffes af de faglige udvalg i medfør af erhvervsuddannelsesloven § 57 eller Landbrugsuddannelsesrådet i medfør af § 22, stk. 2, i lov om landbrugsuddannelser, om afkortning af uddannelsestiden på grundlag af ansøgning herom, såfremt ansøgningen er begrundet i kvalifikationer, der er erhvervet i udlandet ved undervisning eller beskæftigelse. Det indebærer, at de faglige udvalg, henholdsvis Landbrugsuddannelsesrådet, skal følge centrets vurderinger som grundlag for deres afgørelser om afkortning af

uddannelsestiden. Afgørelse om fritagelse for skoleundervisning afgøres af skolerne, og de faglige udvalg, henholdsvis Landbrugsuddannelsesrådet, har således alene kompetence for så vidt angår fritagelse for dele af praktikuddannelsen.

Efter lovforslaget skal centrets vurderinger af udenlandske uddannelseskvalifikationer lægges til grund for myndigheders afgørelser om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv. Et erhverv er lovreguleret, når der enten direkte eller indirekte ifølge love eller administrative bestemmelser kræves et eksamensbevis for at udøve erhvervet. Denne afgrænsning svarer til den afgrænsning af området for lovregulerede erhverv, der er indeholdt i de generelle EF-direktiver, som er nævnt i afsnit 2. At centrets vurderinger skal lægges til grund indebærer, at de myndigheder, der har kompetencen til at træffe afgørelser om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv, for fremtiden skal følge centrets vurdering af ansøgers uddannelseskvalifikationer og herefter træffe afgørelse om anerkendelse af personernes samlede uddannelses- og erhvervskvalifikationer. Der er i lovforslaget angivet visse undtagelser fra pligten til at høre centret. Efter lovforslaget vil der endvidere være mulighed for at fritage myndigheder helt eller delvist fra den generelle pligt til at få centrets vurdering af uddannelseskvalifikationer hos en person, der ansøger om adgang til udøvelse af et lovreguleret erhverv. Det gælder i tilfælde, hvor det er godtgjort, at en myndighed har procedurer, kriterier og en praksis, der i tilstrækkelig grad sikrer personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer anerkendelse af disse kvalifikationer.

Centrets vurderinger forbliver i øvrigt vejledende i forhold til en uddannelsesinstitutions afgørelse om godskrivning af udenlandske uddannelseskvalifikationer ind i en dansk uddannelse (merit).

Lovforslaget præciserer, at vurderinger af udenlandske uddannelseskvalifikationer skal tage udgangspunkt i en sammenligning af slutkompetencer for henholdsvis udenlandske og danske uddannelseskvalifikationer frem for i en detaljeret sammenligning af konkret indhold i de respektive uddannelsesforløb. Centrets vurderinger vil altid

dokumentere hvilke uddannelseskvalifikationer den person, hvis kvalifikationer er blevet vurderet, har, og denne dokumentation kan evt. anvendes i forbindelse med jobsøgning. Lovforslaget præciserer også, at en person, der ansøger om en vurdering i forhold til en bestemt dansk uddannelse, normalt vil få at vide, hvad der mangler for, at vedkommendes udenlandske uddannelseskvalifikationer kan sidestilles med en fuld dansk uddannelse.

Personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer får efter lovforslaget adgang til at klage over uddannelsesinstitutioners afgørelser om godskrivning af udenlandske uddannelseskvalifikationer ind i en dansk uddannelse (merit) til et nævn, Kvalifikationsnævnet. En afgørelse, der er truffet af nævnet, vil være den endelige administrative afgørelse. Personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer får herved en adgang til at klage over indholdet i en institutions afgørelse om godskrivning af udenlandske uddannelseskvalifikationer, som elever/studerende med danske uddannelseskvalifikationer normalt ikke har. Men for elever/studerende med danske uddannelseskvalifikationer er der andre muligheder for at fremme merit og fleksibilitet på tværs af uddannelser og institutioner i Danmark, fx gennem centralt fastsatte krav og videreuddannelsesmuligheder i adgangs- og uddannelsesregler og gennem institutioners indgåelse af faste meritaftaler. Også når det gælder uddannelsesinstitutionernes vurderinger af merit for personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer er det vigtigt, at institutionernes arbejde hermed tilrettelægges og gennemføres på en måde, så klagesager i videst muligt omfang undgås. Der henvises i den forbindelse til bemærkningerne til § 1, nr. 11, i lovforslaget.

Kommuner og andre myndigheder, der har ansvar for integration af udlændinge, kan i fremtiden få rådgivning fra centret om, hvor og hvordan en udlændings uddannelseskvalifikationer m.v. bedst kan afklares. Kommunerne får dermed ét centralt sted, hvor de kan indhente rådgivning og information om vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. i det omfang, de har behov for det.

Centret får også en forpligtelse til at medvirke til særlige initiativer til målrettet

kvalifikations- og kompetenceafklaring. Det kan fx være ved at gøre opmærksom på behov for særlige forløb for en bestemt gruppe af udlændinge med uddannelseskvalifikationer inden for et bestemt område, og eventuelt medvirke til at sammensætte sådanne forløb med henblik på hurtig indslusning på arbejdsmarkedet.

Endelig indsættes i lovforslaget en bestemmelse, der giver undervisningsministeren mulighed for at fastsætte nærmere rammer for vurdering af alle former for udenlandske kvalifikationer og kompetencer, dvs. udenlandske formelle kvalifikationer såvel som reelle kvalifikationer og kompetencer. På den måde vil centrets opgave blive udvidet til også at vurdere kvalifikationer og kompetencer, der er opnået på anden måde end ved formel uddannelse. Der er endnu ikke taget stilling til, hvordan sådanne vurderinger konkret kan foregå. Erfaringer fra videreuddannelsessystemet for voksne (kompetencevurdering som indgang til en grunduddannelse for voksne) m.v. vil indgå i det fremtidige arbejde hermed.

4. Ratifikation af Europarådets og UNESCO's konvention af 11. april 1997 om anerkendelse af kvalifikationer vedrørende videregående uddannelse i Europaregionen (Lissabon-konventionen)

Undervisningsministeriet har underskrevet konventionen med forbehold for senere ratifikation.

Ratifikation af konventionen forudsætter, at dansk ret er eller kommer i overensstemmelse med konventionen. Konventionen stiller krav til anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer vedrørende adgang til videregående uddannelse og godskrivning af udenlandske videregående uddannelseskvalifikationer (merit) i forbindelse med gennemførelse af en videregående uddannelse. Endvidere stiller konventionen krav til anerkendelse af afsluttede udenlandske videregående uddannelser. Derudover forudsætter konventionen, at indehaveren af en udenlandsk uddannelseskvalifikation har mulighed for inden en given tidsfrist at anke et afslag vedrørende anerkendelse.

Som forberedelse til en ratifikation har Undervisningsministeriet i oktober-

december 2001 gennemført en høring af andre uddannelsesansvarlige ministerier om overensstemmelsen mellem Lissabon-konventionen og uddannelseslovgivningen på de respektive ministeriers områder. På dette grundlag er det Undervisningsministeriets opfattelse, at lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer og den uddannelseslovgivning, som gælder på Undervisningsministeriets og de øvrige uddannelsesansvarlige ministeriers områder, lever op til Lissabon-konventionens krav til standarden af deltagerstaternes vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer.

For så vidt angår spørgsmålet om adgang til anke vil vurderinger af udenlandske uddannelseskvalifikationer med henblik på merit efter dette lovforslags gennemførelse kunne indbringes for Kvalifikationsnævnet. Ud over de ministerier, hvis uddannelser bliver omfattet af Kvalifikationsnævnets kompetence, dvs. Undervisningsministeriet, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling og Kulturministeriet, er alene Økonomi- og Erhvervsministeriet ressortministerium for videregående uddannelser. Uddannelsesinstitutionernes afgørelser om fritagelse for dele af de pågældende maritime uddannelser er allerede i dag undergivet klageadgang, jf. herved bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 11. Herved er kravet om mulighed for anke opfyldt for så vidt angår disse afgørelser.

Afgørelser truffet af de myndigheder, hvis afgørelser om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv efter undervisningsministerens bestemmelse vil kunne træffes uden forelæggelse for centret, er alle omfattet af grundlovens § 63 og af Folketingets Ombudsmands kompetence. I alle andre tilfælde, der omfattes af loven, vil centrets vurdering være bindende for afgørelser om optagelse, ansættelse og adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv. Centrets afgørelser kan i medfør af grundlovens § 63 og lov om Folketingets Ombudsmand indbringes for domstolene og ombudsmanden, og der foreligger således også på disse områder en vis klagemulighed.

På denne baggrund lægges det til grund, at Europarådets og UNESCO's konvention af 11. april 1997 om anerkendelse af kvalifikationer vedrørende

videregående uddannelse i Europaregionen (Lissabon-konventionen) vil kunne ratificeres efter vedtagelsen af dette lovforslag. Med vedtagelsen af lovforslaget giver Folketinget samtykke til, at konventionen kan ratificeres. Konventionen er optrykt som bilag 2.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner

Med lovforslaget får centret en række nye opgaver i forhold til vurderingen og anerkendelsen af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. Disse opgaver medfører et behov for 3,5 mio. kr. årligt til en udvidelse af antallet af centrets vurderingsmedarbejdere. Samtidig oprettes et klagenevn, Kvalifikationsnævnet, hvilket forventes at medføre årlige udgifter på 0,5 mio. kr.

Derudover forventes det, at der vil blive behov for at etablere en internet-baseret model for systematisk kommunikation mellem centret og kommuner og andre integrationsansvarlige myndigheder omkring afklaring af udlændinges medbragte kvalifikationer. Merudgifterne til etablering af en internet-baseret kommunikationsmodel vil dels bestå af en engangsudgift på 5 mio. kr. i 2002, dels årlige driftsudgifter på 0,5 mio. kr.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen direkte økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Lovforslaget vil dog lette erhvervslivets arbejde med at vurdere grundlaget for at ansætte en person med udenlandske uddannelseskvalifikationer. Det er også forventningen, at udbuddet af kvalificeret arbejdskraft kan øges i kraft af de forbedrede muligheder for afklaring af udlændinges reelle kvalifikationer. Den større klarhed om udlændinges medbragte kvalifikationer vil være til gavn for erhvervslivet og vil understøtte erhvervslivets muligheder for fortsat at bidrage positivt til den økonomiske vækst i samfundet.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har til formål at lette tilgangen til det danske arbejdsmarked og det danske uddannelsessystem yderligere i forhold til ordningen i dag. Personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. vil få bedre og hurtigere muligheder for at udnytte deres kvalifikationer fuldt ud, såvel på arbejdsmarkedet som i uddannelsessystemet.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget forventes at bidrage positivt til virkeliggørelse af EU-rettens grundlæggende bestemmelser om det indre marked, herunder navnlig reglerne om arbejdstageres og selvstændiges fri bevægelighed. Lovforslaget forventes herunder at bidrage til en mere ensartet gennemførelse af de generelle EF-direktiver om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser på de berørte erhvervsområder. Der henvises i øvrigt til afsnit 2.

10. Høring

Følgende myndigheder, organisationer m.fl. har været hørt over udkastet til lovforslaget, der desuden har været offentliggjort på Undervisningsministeriets hjemmeside:

Ankerhus Seminarium, Suhrs Seminarium, Storstrøms Handelshøjskolecenter, Vestsjællands Handelshøjskolecenter, Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning, Danmarks Journalisthøjskole, Den Grafiske Højskole, Danmarks Jordemoderskole, Afdelingen i København, Danmarks Jordemoderskole, Afdelingen i Aalborg, Bioanalytikeruddannelsen i København, Bioanalytikeruddannelsen i Århus, Skolen for Klinikassistenter og Tandplejere, Københavns Universitet, Skolen for Klinikassistenter og Tandplejere, Aarhus Universitet, Pharmakon, Radiografuddannelsen ved Sygepleje- og Radiografskolen i Københavns Amt, Radiografuddannelsen ved Sygepleje- og Radiografskolen i Odense, Radiografuddannelsen ved Sygepleje- og Radiografskolen, Aalborg, IT-Vest, Handelshøjskolen i Århus, IT-højskolen i København, Danmarks Sygeplejerskehøjskole, København,

Sygeplejerskehøjskolen i Århus, Danmarks Evalueringsinstitut, Rektorkollegiet, Rektorforsamlingen for Teknika, Foreningen af Skoleledere ved de tekniske skoler (FS), Handelsskolernes Forstander- og Inspektørforening (HFI), Rektorforsamlingen for de Sociale Højskoler, Pædagogseminariernes Rektorforsamling, Lærerseminariernes Rektorforsamling, Rektorforsamlingen for Sygeplejerskeuddannelsen, Rektorforsamlingen ved Håndarbejdsseminarierne, Rektorforsamlingen for Ergoterapeutuddannelsen i Danmark, Fysioterapeutuddannelserne i Danmark, Rektorforsamlingen, Sammenslutningen af ledere ved skolerne for de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, Foreningen for danske landbrugsskoler, Sløjdlærerskolernes Forstanderforsamling, Danmarks Skolelederforening, Rektorforeningen (gymnasieskolen), Foreningen af forstandere og direktører for AMU-centrene, Kulturministeriets Rektorer, Danmarks Forskningsråd, Forskningsstyrelsen, Forskeruddannelsesrådet, Sundhedsuddannelsesrådet, Samfundsuddannelsesrådet, Naturvidenskabeligt Uddannelsesråd, Humanistisk Uddannelsesråd, Teknisk Uddannelsesråd, Uddannelsesrådenes Formandskollegium, Voksenuddannelsesrådet, Erhvervsakademirådet, Erhvervsuddannelsesrådet, Landbrugsuddannelsesrådet, Folkeskolerådet, Rådet for Uddannelses- og erhvervsvejledning, Rådet for de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, Finansrådet, Håndværksrådet, Landbrugsrådet, Nævnet for Etnisk Ligestilling, Fællesrådet for den fri ungdomsuddannelse, Rådet for de mellemlange videregående uddannelser, Ungdomskolerådet, Uddannelsesrådet for arbejdsmarkedsuddannelserne, Landsforeningen Moderate Studenter, Danske Studerendes Fællesråd, Pædagogstuderendes Landssammenslutning, Lærerstuderendes Landskreds, Studierådet for ingeniørstuderende i Danmark, DJØF's Stud. Samf. Forening, Erhvervsskolernes elevorganisation, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Danmarks Elevorganisation (DEO), Sygeplejestuderendes Landsråd, Danske gymnasieelevers sammenslutning, Gymnasieelevernes landsorganisation, Landsorganisationen i Danmark, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Akademikernes Centralorganisation (AC),

Socialpædagogernes Landsforbund, Arbejdsløshedskassernes Samvirke, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Industri (DI), Dansk Handel og Service, Amtsrådsforeningen, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA), Udlændingestyrelsen, Sundhedsstyrelsen, Uddannelsesstyrelsen, Finanstilsynet, Lægemiddelstyrelsen, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Søfartsstyrelsen, Biblioteksstyrelsen, Plantedirektoratet, Veterinær- og Fødevarerdirektoratet, Færdselsstyrelsen, Kort- og Matrikelstyrelsen, Kulturarvstyrelsen, Arbejdstilsynet, Energistyrelsen, Psykolognævnet, Registreringsudvalget for energimærkning af små ejendomme, Registreringsudvalget for energimærkning af store ejendomme, Erhvervs- og Boligstyrelsen, Foreningen Nydansker, Etniske minoriteters landsorganisation, Ind-sam, Mellemlfolkeligt Samvirke, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Røde Kors, Dokumentations- og rådgivningscentret for racediskrimination, Rådet for etniske minoriteter, Akademikere for etnisk ligestilling Akelin, CIRIUS, Fællesnævnet til vurdering af udenlandske eksaminer, Bager-, Konditor-, Møller- og Sukkervarefagenes Fællesudvalg, Billedmediernes Faglige Udvalg, D.F.U. for teater- og udstillingstekniske assistenter, Det Faglige Udvalg for Finanssektoren, Det Faglige Udvalg for VVS-uddannelsen, Det Faglige Uddannelsesudvalg for Jordbrug, Det Faglige Udvalg for Industrioperatøruddannelsen, Det Faglige Udvalg for Træfagenes Byggeuddannelse, Det Faglige Udvalg for isoleringsfaget, Det Faglige Udvalg for Hotel- og fritidsassistentuddannelsen, Det Faglige Udvalg for gastronomuddannelsen, Det Faglige Udvalg for tjeneruddannelsen, Det Faglige Udvalg for receptionistuddannelsen, Det Faglige Udvalg for Veterinærsygeplejeuddannelsen, Det Faglige Udvalg for Detailhandelsuddannelser, Det Faglige Udvalg for Engroshandelsuddannelsen, Det Faglige Udvalg for Kontoruddannelser, Det Faglige Udvalg for Beklædning, Det Faglige Udvalg for skovbrug, Det faglige Fællesudvalg for Murer-, Stenhugger- og Stukkatorfaget, Det Faglige Udvalg for Smede- og Stålkonstruktioner, Det Faglige Udvalg for Maskiner og Værktøj, Det Faglige

Udvalg for Strøm, Styring og Proces, Det Faglige Udvalg for Transportområdet, Det Faglige Udvalg for Ædel- og Metalsmede, Det Faglige Udvalg for Industriens Træ- og Plastfag, Det Faglige Udvalg for Maritime Metaluddannelser, Det Faglige Udvalg for Digital Media, Det Faglige Udvalg for teknisk-designer uddannelsen, El-fagets Uddannelsesnævn I/S, Entreprenørbranchens Fællesudvalg, FUTKA - Uddannelsesnævnet, Fagligt Udvalg for Keramiske Uddannelser, Fagligt Udvalg for Vagt- og Sikkerhedsservice, Fagligt Udvalg for køkkenassistentuddannelsen, Fagligt Udvalg for Ejendomsservice, Fagligt Udvalg for serviceassistentuddannelsen, Fagligt Udvalg for Hospitalteknisk Assistentuddannelsen, Frisørfagets Fællesudvalg, Fællesudvalget for auto-, ortopædi-, boligmontering- og polstermøbelind., Glarmesterfagets Faglige Udvalg, Grafisk Fagligt Udvalg, Køkken-, Hotel- og Restaurantfagernes Uddannelsessekretariat, Malerfagets Faglige Fællesudvalg, Mediegrafisk Uddannelsesudvalg, Mejerifagets Lærlingeudvalg, Metalindustriens Lærlingeudvalg, OmKOF Uddannelsesnævn, Optikerfagets Fællesudvalg, Plastindustriens Faglige Udvalg, Procesindustriens Faglige Udvalg, Skofagenes Faglige Fællesudvalg, Skorstensfejerfagets Faglige Udvalg, Slagterfagets Fællesudvalg, Snedkerfagets Fællesudvalg, Byggeriets Arbejdsgivere, Tandteknikerfagets Faglige Udvalg, Transporterhvervets UddannelsesRåd TUR, Træindustriens Uddannelsesudvalg, Urmagernes Faglige Fællesudvalg.

Samlet vurdering af lovforslagets konsekvenser

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner		Forslaget forventes at medføre merudgifter til drift på 2,25 mio. kr. i finansåret 2002 og 4,5 mio. kr. i BO-årene. Dertil kommer i finansåret 2003 en engangsudgift på 5 mio. kr. til etablering af model for internetbaseret kommunikation med kommuner m.fl.

Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Kommunernes arbejde med at afklare udlændinges uddannelseskvalifikationer m.v. vil blive lettet ved etablering af systematisk adgang til rådgivning i Center for Vurdering af Udenlandske Uddannelser	
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Forslaget forventes at bidrage til, at udbuddet af kvalificeret arbejdskraft kan øges.	
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Forslaget forventes at lette erhvervslivets vurderinger af grundlaget for at ansætte personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v.	
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Forslaget forventes at lette adgangen til arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet for personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v.	
Forholdet til EU-retten	Forslaget forventes at bidrage positivt til virkeliggørelsen af EU-rettens grundlæggende bestemmelser om det indre marked, navnlig reglerne om arbejdstageres og selvstændiges fri bevægelighed	

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Lovforslaget indeholder flere bestemmelser, der tager højde for, at der i fremtiden skal udvikles rammer for vurdering og anerkendelse af alle former for udenlandske kvalifikationer og kompetencer. Det betyder, at ikke blot formelle uddannelseskvalifikationer, men også ikke-formelle kvalifikationer og kompetencer skal kunne vurderes som grundlag for anerkendelse på det danske arbejdsmarked og i det danske uddannelsessystem. Med lovforslaget etableres desuden nye opgaver for undervisningsministeren eller den institution, undervisningsministeren bemyndiger til at udøve beføjelser efter loven, dvs. på nuværende tidspunkt Center for Vurdering af Udenlandske Uddannelser (centret), som ikke snævert er forbundet med at gennemføre vurderinger af udenlandske uddannelseskvalifikationer. Derfor foreslås et »m.v.« indsat i lovens titel.

Til nr. 2

Overskriften på kapitel 2 foreslås ændret således, at den bringes i overensstemmelse med lovens titel.

Til nr. 3

Ændringen er en konsekvens af, at visse undtagelser fra adgangen til at få en vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer bortfalder med forslaget, og at de resterende undtagelser foreslås flyttet over i ny § 2, stk. 2-3, i lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer, jf. lovforslagets § 1, nr. 4.

Til nr. 4

Forslaget om indsættelse af ny stk. 2 og stk. 3 er udtryk for et ønske om at sikre en mere hensigtsmæssig opbygning af den gældende lov, således at de undtagelser fra adgangen til at få en vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer, som fortsat skal gælde, kommer i umiddelbar forlængelse af bestemmelserne om, hvem der har adgang hertil. Efter bestemmelserne kan hverken personer, der søger om adgang til at udøve et lovreguleret erhverv, eller personer, der søger om godskrivning af udenlandske

uddannelseskvalifikationer ind i en dansk uddannelse (merit), således selv indhente en vurdering til brug for sagen. Den foreslåede ændring af § 2, stk. 2, i den gældende lov, som er blevet § 2, stk. 4, i lovforslaget, er udtryk for en sproglig opstramning af bestemmelsen om, at en vurdering af en persons udenlandske uddannelseskvalifikationer ikke kan finde sted, uden at den pågældende har givet samtykke til det. Fx kan en arbejdsgiver i forbindelse med overvejelser om at ansætte en person med udenlandske uddannelseskvalifikationer få foretaget en vurdering af disse kvalifikationer, men den pågældende person skal vide, at arbejdsgiveren vil gøre det og skal have givet samtykke dertil. Med kravet om samtykke har kvalifikationsindehaver også sikkerhed for, at centret ikke mod vedkommendes vilje tager kontakt til uddannelsesinstitutioner eller myndigheder i andre lande med henblik på at tilvejebringe yderligere information om de kvalifikationer, der skal vurderes.

I stk. 4, 2. pkt., er det dog angivet, at kravet om samtykke fra den pågældende person ikke gælder efter § 2 b, dvs. når kommuner og andre myndigheder, der er ansvarlige for integration af udlændinge, indhenter rådgivning om, hvilken form for afklaring af uddannelseskvalifikationer m.v., det vil være relevant at gennemføre i forhold til den enkelte udlænding. I forhold til den integrationsopgave, som den enkelte kommune, arbejdsformidling m.v. udfører, er det således en fast og forventelig del af processen, at der gennemføres en afklaring af den enkelte udlændings uddannelseskvalifikationer m.v., hvorfor et særligt samtykke til inddragelse af centret ikke er nødvendigt. Desuden vil det være sådan, at centret i forbindelse med rådgivning af kommuner og andre integrationsansvarlige myndigheder ikke vil tage kontakt til uddannelsesinstitutioner eller myndigheder i andre lande om konkrete udenlandske kvalifikationer.

Til nr. 5

Efter § 2 i den gældende lov foreslås indsat §§ 2 a og 2 b. Begge bestemmelser medfører en styrkelse af den rolle i forhold til vurdering og anerkendelse af udenlandske kvalifikationer, som er tillagt centret efter den gældende lov.

I § 2 a fastslås en pligt for henholdsvis de myndigheder, der træffer afgørelser om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv, og faglige udvalg og Landbrugsuddannelsesrådet til at indhente en vurdering fra centret af uddannelseskvalifikationer hos de ansøgere, der søger anerkendelse på grundlag af udenlandske kvalifikationer. Centrets vurdering af uddannelseskvalifikationer skal lægges til grund i den kompetente myndigheds, det faglige udvalgs, henholdsvis Landbrugsuddannelsesrådets afgørelse om anerkendelse af ansøgers samlede uddannelses- og erhvervskvalifikationer, jf. § 1, nr. 8. For en afgrænsning af, hvornår der er tale om et lovreguleret erhverv, henvises til afsnit 3 i de almindelige bemærkninger.

Det er i forvejen sådan, at bl.a. kompetente myndigheder baserer deres vurdering af ansøgers udenlandske uddannelseskvalifikationer på høring af andre fagligt kompetente organer typisk de uddannelsesinstitutioner, der udbyder den tilsvarende danske uddannelse. I nogle tilfælde har det vist sig vanskeligt for kompetente myndigheder tilstrækkeligt hurtigt og på tilfredsstillende vis at tilvejebringe en vurdering af ansøgers udenlandske uddannelseskvalifikationer. Det er forventningen, at tilvejebringelsen af en vurdering gennem centret vil kunne understøtte og lette de kompetente myndigheders sagsbehandling på en måde, så de kompetente myndigheder får et godt grundlag for at træffe endnu hurtigere og endnu mere gennemsigtige afgørelser om anerkendelse af udenlandske kvalifikationer end i dag.

I stk. 2-3 angives en række tilfælde, hvor der ikke skal indhentes en vurdering fra centret.

Forslaget til § 2 a, stk. 2, er udtryk for det synspunkt, at det er en forudsætning for pligten til at indhente en vurdering, at vurderingen vil være relevant. I § 2 a, stk. 2, nr. 1, fastslås, at kompetente myndigheders, faglige udvalgs og Landbrugsuddannelsesrådets pligt til at høre centret ikke gælder i de tilfælde, hvor man fuldt ud imødekommer ansøgers forventninger for så vidt angår anerkendelsen af den pågældendes udenlandske uddannelseskvalifikationer. Det gælder fx på områder, hvor man i kraft af en harmonisering af landenes

uddannelser som ansøger er sikret gensidig anerkendelse af uddannelsen uden nærmere vurdering fra den kompetente myndigheds side. Det er fx tilfældet på de såkaldte EF-sektordirektivs område (læge, sygeplejerske, jordemoder, farmaceut, tandlæge, dyrlæge og arkitekt).

Der er heller ikke pligt til at høre centret, hvis en kompetent myndighed inden for de generelle EF-direktivs område følger direktivernes generelle udgangspunkt om umiddelbar anerkendelse af eksamensbeviser, der i hjemlandet kvalificerer til udøvelse af et erhverv, som er lovreguleret i Danmark. De generelle EF-direktiver omfatter to situationer: Dels tilfælde, hvor adgang til at udøve et lovreguleret erhverv er betinget af en bestemt uddannelse erhvervet i hjemlandet, dels tilfælde, hvor adgang til et lovreguleret erhverv udover krav om en bestemt uddannelse også er betinget af en gennemført praktik- eller turnusperiode e.l. Det sidste gælder fx på advokatområdet, hvorfor en advokat fra et EU- eller et EØS-land vil være omfattet af direktiv 89/48/EØF (1. generelle direktiv), hvor Justitsministeriet som den kompetente myndighed efter fast praksis anerkender eksamensbeviser fra hjemlandet. Advokatfuldmægtige fra EU- eller EØS-lande er derimod ikke omfattet af de generelle direktiver, da beskæftigelse som advokatfuldmægtig ikke er et lovreguleret erhverv i direktivernes forstand og som sådan heller ikke omfattet af lovforslagets anvendelsesområde, jf. afsnit 3 i de almindelige bemærkninger.

Undtagelsen fra høringspligten vil tilsvarende være relevant i den situation, hvor en kompetent myndighed på grund af tidligere erfaringer med ansøgere med samme uddannelse fra samme land på forhånd ved, at uddannelsen kan sidestilles med den danske tilsvarende uddannelse. Stk. 2, nr. 1, kan også tænkes anvendt i sammenhæng med, at centret, efterhånden som dets vurderingspraksis udvikler sig, udsender generelle retningslinier om, at bestemte uddannelser automatisk vil blive sidestillet med bestemte danske uddannelser. I alle tilfælde forudsætter anvendelsen af denne undtagelse fra pligten til at høre centret, at det ud fra ansøgningen entydigt kan fastslås, hvilken dansk uddannelse den pågældende ønsker sine udenlandske

uddannelseskvalifikationer sidestillet med.

Hvis udøvelse af et lovreguleret erhverv efter lovgivningen er ufravigeligt betinget af, at ansøgeren har en dansk uddannelseskvalifikation, skal der efter § 2 a, stk. 2, nr. 2, heller ikke indhentes en vurdering.

Det samme vil efter § 2 a, stk. 2, nr. 3, være tilfældet, hvor visse udenlandske uddannelseskvalifikationer fra bestemte lande kan opfylde lovgivningens krav, fx i tilfælde hvor kravet om, at ansøgeren har en dansk uddannelseskvalifikation efter lovgivningen kan fraviges i medfør af et EF-direktiv, men hvor ansøgeren ikke har erhvervet sin kvalifikation i et land, hvis uddannelseskvalifikationer kan anerkendes efter en sådan regel, eller ikke opfylder betingelsen om statsborgerskab i et EU- eller et EØS-land. Det gælder fx personer, der har opnået beskikkelse som advokat i et 3. land. Reglen finder tilsvarende anvendelse i andre tilfælde, hvor det uden en vurdering af uddannelseskvalifikationens indhold på baggrund af forhold, som det ikke giver mening at henvise den pågældende ansøger til at berigtige, fx for høj alder, er udelukket at tillade ansøgeren at udøve det lovregulerede erhverv.

I § 2 a, stk. 3-6, er indsat bestemmelser, der giver undervisningsministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om hel eller delvis fritagelse af en kompetent myndighed fra pligten til høring efter stk. 1. Muligheden for at fritage myndigheder fra høringspligten vil blive anvendt i de situationer, hvor en myndighed i kraft af en redegørelse for myndighedens procedurer, kriterier og praksis i forhold til vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer og ved årlige indberetninger om myndighedens afgørelser om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv har godtgjort, at myndighedens praksis m.v. er tilstrækkelig med henblik på at sikre personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer anerkendelse af disse kvalifikationer. Nogle myndigheder træffer afgørelse om adgang til udøvelse af flere lovregulerede erhverv. Fritagelse for høringspligten kan ske i forhold til nogle af eller samtlige de erhverv, der hører under en myndighed. For hvert erhvervsområde forudsætter en fritagelse, at myndighedens praksis m.v. vurderes at være tilstrækkelig med henblik på at sikre personer med

udenlandske uddannelseskvalifikationer anerkendelse af disse kvalifikationer.

Formålet med bestemmelserne om fritagelse for høringspligten efter stk. 1, er at give mulighed for, at kompetente myndigheder, som allerede har tilvejebragt tilstrækkelige rammer for afgørelser om udlændinges adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv, kan fortsætte med at træffe disse afgørelser uden på forhånd at involvere centret. Der findes eksempler på, at kompetente myndigheder har etableret så velfungerende vurderings- og anerkendelsesordninger, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at gribe ind i disse. For de maritime uddannelser under Økonomi- og Erhvervsministeriets område er der fx en fleksibel og hurtig anerkendelsesordning, der også sikrer en sammenhængende afklaring af ansøgernes uddannelses- og erhvervskvalifikationer med et væsentligt element af afklaring af ansøgernes reelle kvalifikationer. Der er tilsvarende under Indenrigs- og Sundhedsministeriets område etableret en sammenhængende ordning for anerkendelse af læger fra 3. lande. Ordningen sikrer på samme tid en vurdering af eksamen og meddelelse af midlertidig autorisation til prøveansættelse ved sygehusene, ligesom der efter behov afvikles fagprøver, som vurderer dels ansøgernes faglige kundskaber, dels disses kommunikationsevner, herunder danskkundskaber. Ordningen indgår som en væsentlig del af Indenrigs- og Sundhedsministeriets handlingsplan om autorisation af udenlandsk sundhedspersonale. Det fremgår af handlingsplanen, at der inden 1. september 2002 vil blive udarbejdet tilsvarende sammenhængende ordninger for anerkendelse af de øvrige autoriserede sundhedsuddannelser, dvs. ergoterapeuter, fysioterapeuter, jordemødre, sygeplejersker og tandlæger med uddannelse fra 3. lande.

På denne baggrund agter undervisningsministeren umiddelbart efter lovens vedtagelse at imødekomme ansøgninger om fritagelse for høringspligten for så vidt angår de maritime uddannelser under Økonomi- og Erhvervsministeriet og ordningen for anerkendelse af læger fra 3. lande under Indenrigs- og Sundhedsministeriets område. Ministeren agter tilsvarende at fritage de øvrige autoriserede sundhedsuddannelser under dette ministeriums område, når der

foreligger en beskrivelse fra Sundhedsstyrelsen og Lægemiddelstyrelsen af disse uddannelsers godkendelsesprocedure, som tilgodeser en hurtig og faglig stillingtagen i styrelserne til ansøgninger om godkendelse af uddannelseskvalifikationer, eller når der pr. 1. september foreligger en ordning for anerkendelse af disse, der bygger på samme principper som ordningen for læger fra 3. lande.

Efter stk. 4 skal en kompetent myndighed indberette oplysninger om myndighedens afgørelser om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv. Oplysningerne indgår i grundlaget for den årsberetning, som undervisningsministeren skal afgive til Folketinget, jf. lovforslagets § 1, nr. 22.

Efter stk. 5 kan regler om fritagelse fra høringspligten efter stk. 1 ophæves, hvis myndigheden ikke længere opfylder det grundlag, den er blevet fritaget på efter stk. 3, eller hvis den praksis m.v., som myndigheden anvender, ikke længere er tilstrækkelig med henblik på at sikre personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer anerkendelse af disse kvalifikationer.

Det fremgår af stk. 6, at fastsættelse, henholdsvis ophævelse af regler om fritagelse af en myndighed fra høringspligten efter stk. 1, i det omfang, det drejer sig om en myndighed under en anden ministers område, sker efter forhandling med vedkommende minister.

I § 2 b fastslås en forpligtelse for centret til at rådgive kommuner og andre integrationsansvarlige myndigheder om, hvilken form for afklaring af udlændinges medbragte uddannelseskvalifikationer m.v. det vil være relevant at foretage i forbindelse med integration. I mange tilfælde vil det være nyttigt for de integrationsansvarlige myndigheder at få hjælp til at vurdere, hvilken type uddannelseskvalifikationer m.v. den enkelte udlænding medbringer, og hvilken type kvalifikations- og kompetenceafklaring det som følge heraf vil være mest relevant at gennemføre i forhold til den pågældende. Hjælpen kan fx bestå i en anbefaling af en almindelig vurdering af den pågældendes udenlandske uddannelseskvalifikationer hos centret, en kompetencevurdering til brug for påbegyndelse af grunduddannelse for voksne (GVU) efter lov om

erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse for voksne, eller kompetenceafklaring og arbejdsprøvning på en privat virksomhed. I alle tilfælde bevares kompetencen til at træffe selve beslutningen om iværksættelse af kvalifikations- og kompetenceafklaring hos den integrationsansvarlige myndighed, som har finansieringsansvaret i det omfang, der er omkostninger forbundet med afklaringen af de medbragte uddannelseskvalifikationer m.v. Kravet i § 2, stk. 4, 1. pkt., om samtykke fra indehaveren af kvalifikationen vil ikke gælde i denne situation, jf. § 1, nr. 4 i dette lovforslag.

Til nr. 6

Der indsættes en bestemmelse, der understreger, at en vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer i sammenligningen med danske uddannelser skal tage udgangspunkt i hvilke slutkompetencer, de udenlandske uddannelseskvalifikationer er udtryk for. I en vurdering af slutkompetencer er det de kompetencer, der opnås gennem uddannelserne, frem for vejen ad hvilken kompetencerne opnås, der er afgørende. Dermed understreges det, at det er muligt at opnå samme kompetencer i forhold til arbejde og uddannelse i et udenlandsk uddannelsesforløb som i et dansk uddannelsesforløb, selvom forløbenes indhold og opbygning har været forskellige. At der kan være forskellige veje, ad hvilke man kan gå, er en afgørende forudsætning for gensidig anerkendelse af uddannelseskvalifikationer i uddannelsessystemer, der er præget af mangfoldighed. Dette generelle udgangspunkt for vurderingerne ændrer dog ikke ved, at det på området for lovregulerede erhverv vil være berettiget at tage udgangspunkt i en mere detaljeret sammenligning af danske og udenlandske uddannelsesforløbs indhold og opbygning, jf. bemærkningerne til nr. 8.

Til nr. 7

Efter forslaget ændres § 3, stk. 2, nr. 1, i den gældende lov således, at ordlyden bringes i overensstemmelse med, at den ene af de typer af vurderinger, der er adgang til efter loven, er en vurdering af afsluttede udenlandske uddannelsers niveau i forhold til niveauer i den danske uddannelsesstruktur

(niveauvurdering) fx den danske bachelorgrad eller kandidatgrad. Ændringen indebærer ikke nogen ændring i vurderingens karakter. En angivelse af udenlandske uddannelsers niveau er tilstrækkeligt i forhold til denne type vurdering.

Til nr. 8

I stedet for § 3, stk. 3, i den gældende lov foreslås indsat et nyt stk. 3, der tager højde for, at det i nogle tilfælde er hensigtsmæssigt at henvise en person med udenlandske uddannelses kvalifikationer (der efter § 2, stk. 1, nr. 1, ansøger om en vurdering) til en anden vurdering end en vurdering i forhold til en bestemt dansk uddannelse (ækvivalensvurdering) med den angivelse af suppleringsbehov, som normalt indgår i en sådan vurdering. Det gælder i tilfælde, hvor centret vurderer, at ansøgers uddannelses kvalifikationer er så langt fra den bestemte danske uddannelse, som ansøger har ønsket at få en vurdering i forhold til, at det ud fra en ressourcemæssig synsvinkel eller under hensyn til formålet med vurderingen ikke er hensigtsmæssigt at iværksætte den ønskede ækvivalensvurdering. I den situation kan centret enten i dialog med ansøger beslutte at iværksætte ækvivalensvurdering i forhold til den danske kompetencegivende uddannelse, som centret vurderer ligger nærmest i forhold til de udenlandske uddannelses kvalifikationer, eller hvis det er mere relevant, henvise til en niveauvurdering efter stk. 2, nr. 1. Efter § 3, stk. 3, indsættes tre nye stykker, stk. 4-6, som fastslår retsvirkningen af vurderingerne i forskellige relationer. Det er en væsentlig del af indholdet i det samlede lovforslag, at vurderingerne efter loven gøres bindende i forhold til en række former for afgørelser om anerkendelse af udenlandske kvalifikationer.

I stk. 4 angives de typer af afgørelser om akademisk og erhvervsmæssig anerkendelse, hvor vurderingerne skal lægges til grund, dvs. vurderingerne får bindende karakter inden for det spillerum, som findes for den pågældende afgørelse. I forhold til uddannelsesinstitutionerne får vurderingerne først og fremmest bindende karakter i forhold til afgørelser om anerkendelse af udenlandske uddannelses kvalifikationer som adgangsgivende i forhold til optagelse på uddannelser. Hvis det fx vurderes, at en persons udenlandske

uddannelse i niveau svarer til en dansk bacheloruddannelse, bliver denne vurdering bindende i forhold til en uddannelsesinstitutions afgørelse om optagelse på en kandidatuddannelse. På samme måde bliver vurderingen bindende i forhold til arbejdsløshedskassers afgørelser om optagelse og myndigheders afgørelser om ansættelse, herunder på hvilke vilkår den pågældende optages, henholdsvis ansættes. Hvis centret vurderer, at en persons udenlandske økonomiske bachelorgrad i niveau svarer til en dansk bachelorgrad i økonomi, bliver denne vurdering bindende for arbejdsløshedskassen, som tager stilling til ansøgning om optagelse, og for den ansættende myndighed, der tager stilling til, om man vil ansætte vedkommende. Arbejdsløshedskasser og ansættende myndigheder kan på samme måde som uddannelsesinstitutioner lovligt inddrage andre hensyn i afgørelsen om optagelse, henholdsvis ansættelse, men optagelse, henholdsvis ansættelse, kan ikke nægtes med henvisning til, at den pågældende ikke har en uddannelse, der i niveau skal sidestilles med en dansk bachelorgrad i økonomi. Og optagelse, henholdsvis ansættelse, skal ske på de vilkår, der gælder for personer med en dansk bachelorgrad i økonomi. Det vil fx betyde, at den pågældende for så vidt det er relevant efter det pågældende stillingsopslag - overenskomstmæssigt skal indplaceres som bachelor efter overenskomst for akademikere i staten, hvis der er tale om en ansættelse i staten.

I forhold til faglige udvalg på erhvervsuddannelsesområdet og Landbrugsuddannelsesrådet på landbrugsuddannelsesområdet vil vurderingerne være bindende, når disse træffer afgørelser om afkortning af uddannelsestid. På det lovregulerede område vil vurderingerne tilsvarende være bindende i forhold til de kompetente myndigheders afgørelser om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv. Dvs., at de faglige udvalg, Landbrugsuddannelsesrådet og de kompetente myndigheder bevarer deres nuværende kompetence til at træffe afgørelse om anerkendelse af ansøgers samlede uddannelses- og erhvervskvalifikationer, men deres afgørelser understøttes fremover af en vurdering af ansøgers udenlandske uddannelseskvalifikationer foretaget af en institution (centret), der har særlige forudsætninger for at tilvejebringe en vurdering af netop den type

kvalifikationer. I de tilfælde, der er omfattet af § 2 a, stk. 2-3, jf. lovforslagets § 1, nr. 5, træffer faglige udvalg, Landbrugsuddannelsesrådet og kompetente myndigheder dog afgørelser, uden at centret høres om ansøgers udenlandske uddannelseskvalifikationer.

Af stk. 5 fremgår, at det er en betingelse for, at en kompetent myndighed skal lægge en vurdering til grund, jf. stk. 4, nr. 4, at vurderingen er afgivet af centret til myndigheden til brug for myndighedens behandling af en ansøgning om adgang til udøvelse af et lovreguleret erhverv. Derved sikres det, at centrets vurdering er afgivet med dette formål for øje, og at myndigheden ikke bindes til at følge en vurdering af ansøgers udenlandske uddannelseskvalifikationer, som centret måtte have afgivet på et tidligere tidspunkt med et andet formål for øje. Når centret afgiver vurderinger til brug for kompetente myndigheders afgørelser, er der således tale om en vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer i forhold til en bestemt dansk uddannelse. De niveauvurderinger, som centret afgiver i andre sammenhænge, kan ikke anvendes i forbindelse med kompetente myndigheders afgørelser om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv. I forhold til disse afgørelser vil det være nødvendigt at gennemføre en nærmere sammenligning af uddannelsernes indhold for at kunne tage stilling til en ansøgers forudsætninger for at kunne udøve det pågældende erhverv. På visse erhvervsområder er det således afgørende for en uddannelses anvendelighed, at den har givet kendskab til og viden om de særlige nationale forhold, discipliner m.v., som gælder for erhvervsudøvelsen på området, fx dansk procesret og dansk ejendomsret på advokatområdet.

Af stk. 6 fremgår, at vurderingerne er vejledende i forhold til en uddannelsesinstitutions afgørelse om, hvorvidt en persons udenlandske uddannelseskvalifikationer kan erstatte dele af en uddannelse ved institutionen. Men der vil blive etableret mulighed for, at personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer kan klage over indholdet af en uddannelsesinstitutions afgørelse om fritagelse for dele af en dansk uddannelse (merit), jf. § 1, nr. 11 i dette lovforslag.

Forslaget om en ændring af § 3, stk. 4, i den gældende lov, som er blevet § 3, stk. 7, er en konsekvens af, at adgangen for centret til at tage stilling til, hvilken type vurdering, der under hensyn til formålet med vurderingen er den mest hensigtsmæssige, er flyttet over i lovens § 3, stk. 3, jf. § 1, nr. 8 i dette lovforslag.

Til nr. 9

Den foreslåede bestemmelse indebærer en forenkling og en sproglig opstramning af den gældende § 4. Desuden indebærer bestemmelsen, at faglige udvalg m.fl. og faglige råd nedsat i henhold til lovens § 6 ikke længere fremgår udtrykkeligt som relevante høringsparter. I forhold til de faglige udvalg m.fl. er dette en konsekvens af den ændrede kompetencefordeling mellem centret og disse udvalg og råd. Den ændrede kompetencefordeling medfører, at det normalt ikke vil være naturligt at anmode dem om at medvirke ved vurderingen af udenlandske uddannelseskvalifikationer. For de faglige råds vedkommende er forslaget begrundet i, at det normalt ikke vil være relevant at inddrage disse råd i individuelle vurderingssager. Uanset ændringen af bestemmelsen vil centret fortsat, hvis der skulle være behov for det, kunne høre andre end uddannelsesinstitutioner, men ændringen indebærer, at det nu kun er uddannelsesinstitutioner, der efter nærmere fastsatte regler kan pålægges at medvirke ved vurderingerne.

Til nr. 10

Med den foreslåede bestemmelse ophæves den gældende lovs § 5. Ændringen er en konsekvens af, at undtagelserne fra adgangen til at få en vurdering er foreslået flyttet over i nye § 2, stk. 2 og stk. 3, jf. § 1, nr. 4 i dette lovforslag. Modsat efter den gældende lov vil der efter dette lovforslag også være adgang til en vurdering for personer, som har søgt optagelse på en uddannelsesinstitution, og som ønsker en vurdering af adgangsgivende kvalifikationer.

Til nr. 11

Før kapitel 4 i den gældende lov foreslås indsat en ny bestemmelse, § 5 a, der giver undervisningsministeren hjemmel til at fastsætte regler om vurdering af udenlandske kvalifikationer og kompetencer, der er opnået på anden måde end ved formel uddannelse. I dag er situationen den, at vurdering og anerkendelse af uddannelseskvalifikationer først og fremmest tager udgangspunkt i vurdering og anerkendelse af formelle uddannelseskvalifikationer. I Danmark og i de fleste andre lande er det beviser for gennemførelse af formelle uddannelsesaktiviteter, der sikrer anerkendelse af kvalifikationer i uddannelsessystemet og som sikrer løn, grundlag for forfremmelse og muligheder for mobilitet på arbejdsmarkedet. Centre m.v. i udlandet, som udfører de samme opgaver i forhold til vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v., som centret gør i Danmark, arbejder på nuværende tidspunkt som udgangspunkt også kun med vurdering og anerkendelse af formelle kvalifikationer. I et perspektiv af livslang uddannelse kommer kvalifikationer og kompetencer, der er opnået på anden måde end ved formel uddannelse, imidlertid nu i højere grad med i billedet af, hvad der regnes for uddannelse og læring. Der sker en spredning af uddannelses- og læringsaktiviteterne, som kan finde sted i alle aspekter af livet på et hvilket som helst tidspunkt. For at tage højde for denne udvikling og med henblik på at bidrage til at opfylde arbejdsmarkedets behov for kvalificeret og fleksibel arbejdskraft samt med henblik på at åbne uddannelsessystemet yderligere over for andre kvalifikationer og kompetencer, etableres der en hjemmel til, at der kan udvikles en ramme for vurdering af udenlandske kvalifikationer og kompetencer, der er opnået på anden måde end ved formel uddannelse. Personer med udenlandske kvalifikationer skal kunne få vurderet og anerkendt deres formelle såvel som reelle kvalifikationer og kompetencer. Det forventes, at en sådan ramme skal udvikles i sammenhæng med udvikling af en bredere ramme for vurdering af ikke-formelle kvalifikationer og kompetencer erhvervet i Danmark. Forskellige elementer vil kunne indgå i en ramme for vurdering af ikke-formelle kvalifikationer og kompetencer, herunder kompetenceafklaring og arbejdsprøvning på virksomheder m.v.

Efter § 5 a indsættes et nyt kapitel 3a med § 5 b om klage. Der foreslås

etableret et klagenævn, Kvalifikationsnævnet, hvortil personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer skal kunne indbringe uddannelsesinstitutioners afgørelser om fritagelse for dele af en dansk uddannelse (merit). Det drejer sig om afgørelser om fritagelse for dele af en dansk uddannelse under Undervisningsministeriets, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udviklings og Kulturministeriets ressort. Uddannelsesinstitutioners afgørelser om fritagelse for dele af en dansk uddannelse (merit) kan som hovedregel allerede i dag indbringes for en anden administrativ myndighed, typisk for det uddannelsesansvarlige ministerium. Men denne klageadgang vedrører som regel kun afgørelsens retlige aspekter. Med den foreslåede bestemmelse etableres der adgang til at klage over selve afgørelsens indhold dvs. over hvor meget eller hvor lidt fritagelse for den danske uddannelse, uddannelsesinstitutionen vil give personen med udenlandske uddannelseskvalifikationer. Forslaget om etablering af en klageadgang omfatter ikke maritime uddannelser under Økonomi- og Erhvervsministeriet. Uddannelsesinstitutionernes afgørelser om fritagelse for dele af en maritim uddannelse kan allerede i dag indbringes for Søfartsstyrelsen både for så vidt angår afgørelsens retlige aspekter og indholdet af afgørelsen.

Begrundelsen for forslaget om etablering af et klagenævn, Kvalifikationsnævnet, er, at der stadig forekommer eksempler på, at danske uddannelsesinstitutioner anlægger en restriktiv anerkendelsespraksis i forhold til udenlandske uddannelseskvalifikationer. Det kommer bl.a. til udtryk ved, at uddannelsesinstitutioner i nogle tilfælde træffer afgørelser, hvor den danske måde at opnå uddannelseskvalifikationer på tillægges en så forholdsvis stor værdi, at de udenlandske uddannelseskvalifikationer anvendelighed ikke anerkendes tilstrækkeligt. Udgangspunktet for uddannelsesinstitutionernes vurderinger af merit for personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer bør være, at de tilrettelægges på en sådan måde, at de følger nationale og internationale standarder for god vurdering af og anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer, herunder Europarådets og UNESCO's konvention af 11. april 1997 om anerkendelse af kvalifikationer vedrørende videregående

uddannelse i Europaregionen (Lissabon-konventionen) og Europarådets og UNESCO's henstilling af 6. juni 2001 om procedurer og kriterier for vurdering af udenlandske uddannelser og studieperioder. Den enkelte uddannelsesinstitution vil i arbejdet hermed kunne støtte sig på samarbejde med bl.a. centret og andre uddannelsesinstitutioner. Arbejdet med meritvurderinger kan dermed tilrettelægges og gennemføres på en måde, så klagesager i videst muligt omfang undgås.

Klagenævnets virksomhed vil omfatte indholdsmæssige spørgsmål. Eksisterende bestemmelser i lovgivningen om adgang til at klage over retlige aspekter ved uddannelsesinstitutioners afgørelser berøres ikke af dette lovforslag. Det fremgår af stk. 4, at klagen skal ske via uddannelsesinstitutionen. Kvalifikationsnævnets afgørelse vil være den endelige administrative afgørelse. Kvalifikationsnævnet etableres i forbindelse med centret som en uafhængig instans.

Efter stk. 5 fastsætter undervisningsministeren nærmere regler om nævnets sammensætning, virksomhed og forretningsorden, herunder tidsfrister for klagenævnets afgørelser. Det er hensigten, at reglerne vil blive anvendt til at fastsætte, at nævnet skal sammensættes af en formand, der er jurist, og mindst to medlemmer med særlig sagkundskab i forhold til det fagområde, uddannelseskvalifikationerne vedrører, samt at formanden i den enkelte sag vælger et antal af medlemmerne til sammen med ham at deltage i sagens afgørelse. Det forventes, at formanden for Kvalifikationsnævnet vil skulle vælge medlemmerne til hver enkelt sag fra en på forhånd udarbejdet liste over personer med særlige forudsætninger for at kunne vurdere uddannelsesinstitutionernes afgørelser inden for det konkrete fagområde, som afgørelsen vedrører. Det vil være personer, som er i stand til at sammenholde de udenlandske uddannelseskvalifikationer med konkrete studieordninger, uddannelsesplaner m.v., som fastlægger rammerne for den pågældende danske uddannelse. Listen vil, for så vidt angår uddannelser uden for undervisningsministerens ressort, blive sammensat af personer, der udpeges efter indstilling fra den minister, under hvis ressort de pågældende

uddannelsesområder hører. Reglerne vil blive udformet således, at der tages højde for eventuelle habilitetsproblemer.

Undervisningsministeren vil i samarbejde med de andre ministre, der er ansvarlige for uddannelser, inden udgangen af 2004 gennemføre en evaluering af klagenævnets virksomhed med henblik på at vurdere, hvordan klageordningen har fungeret og på det grundlag beslutte, om der er behov for at opretholde klagenævnet. Evalueringen vil også kunne belyse det videre studieforløb m.v. for de uddannelsessøgende, der har fået merit efter afgørelse truffet af Kvalifikationsnævnet. Uddannelsesinstitutionerne m.fl. vil blive inddraget i evalueringen.

Til nr. 12

Efter den foreslåede bestemmelse ændres ordlyden af lovens § 6, stk. 1, nr. 1, således, at de faglige råds rådgivningsopgave i forhold til centret også kommer til at afspejle de bredere rammer for vurdering, som lovforslaget lægger op til, jf. lovforslagets § 1, nr. 11, om vurdering af kvalifikationer og kompetencer, der er opnået på anden måde end ved formel uddannelse.

Til nr. 13

Den foreslåede ændring er alene en sproglig ændring som konsekvens af, at det efter § 1, nr. 9 foreslås at ændre lovens § 4 om høringsparterers medvirken ved vurderinger, således at det kun er uddannelsesinstitutioner, der kan pålægges at medvirke.

Til nr. 14

Begrundelsen for den foreslåede ændring er, at personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer i nogle tilfælde ikke har et personnummer.

Til nr. 15

Den foreslåede ændring er alene en sproglig opstramning af den gældende lovs § 8, stk. 4, nr. 6.

Til nr. 16

Den foreslåede ændring er en sproglig rettelse som konsekvens af ændringerne i den gældende lovs § 4 om høringsparters medvirken ved vurderinger, som er foreslået i lovforslagets § 1, nr. 9.

Til nr. 17

Det foreslås, at der i den gældende lovs § 8, stk. 4, som et nyt nr. 8 indsættes en hjemmel for undervisningsministeren til at fastsætte regler om opkrævning af et gebyr, og om, hvem det opkræves af. Der er ingen aktuelle planer om at udnytte hjemlen. Det er således fortsat forventningen, at adgangen til en vurdering fra centret skal være en ydelse, der stilles gratis til rådighed for borgere og myndigheder. Hjemlen foreslås dog indsat for at få mulighed for gennem en gebyrordning at kunne sikre bedst mulig anvendelse af centrets ressourcer i indsatsen for at integrere personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer. Ved opkrævning af et gebyr vil det således kunne sikres, at vurderingen ikke søges »for vurderingens skyld«, men fordi der konkret er brug for den. Det er herved forudsat, at en eventuel indførelse af en gebyrordning ikke vil skulle gælde kommuners og andre integrationsansvarlige myndigheders anvendelse af centret i deres sagsbehandling.

Til nr. 18

Forslaget er alene en sproglig rettelse som konsekvens af ændringerne i den gældende lovs kapitel 2 og forslaget om indsættelse af §§ 2 a 2 b, og en sproglig rettelse som konsekvens af ændringerne i den gældende lovs § 4 om høringsparters medvirken ved vurderinger, som er foreslået i lovforslagets § 1, nr. 9.

Til nr. 19

Den foreslåede ændring er en sproglig rettelse som konsekvens af ændringer og udvidelse i den gældende lovs § 10, som foreslås nedenfor i § 1, nr. 20 og § 1, nr. 21.

Til nr. 20

Den foreslåede ændring er en rettelse som konsekvens af, at der med dette lovforslag foreslås en bredere ramme for vurdering af kvalifikationer og kompetencer, herunder kvalifikationer og kompetencer, der er opnået på anden måde end ved formel uddannelse, jf. § 1, nr. 11.

Til nr. 21

Med den foreslåede bestemmelse gøres det udtrykkeligt til en del af videnscenterfunktionen i den gældende lovs § 10, at centret medvirker med viden om vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer i forbindelse med forskellige initiativer til målrettet afklaring af udlændinges kvalifikationer og kompetencer.

Til nr. 22

I den gældende lovs § 11 foreslås en ændring, således at den årsberetning, som centret udarbejder om vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer, fremover afgives af undervisningsministeren til Folketinget og omfatter en redegørelse for samspillet mellem centret og myndigheder, der træffer afgørelse om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv på grundlag af udenlandske kvalifikationer og for de klagesager, som indbringes for det klagenævn, Kvalifikationsnævnet, som er foreslået i dette lovforslags § 1, nr. 11.

Til nr. 23

Efter den foreslåede bestemmelse ophæves hjemlen til, at undervisningsministeren kan udbetale et takstbeløb pr. vurdering, som offentligt anerkendte uddannelsesinstitutioner medvirker til efter lovens § 4. Begrundelsen er, at lovforslaget vil medføre en styrket adgang til at få vurderinger for personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer. I en række tilfælde vil vurderingerne blive gennemført på grundlag af en høring af uddannelsesinstitutioner. En udvidet vurderingsaktivitet samt de nye opgaver, som dette lovforslag indebærer, medfører, at der ikke vil være ressourcer til

særskilt betaling af uddannelsesinstitutioner for deres medvirken til vurderinger.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov nr. 344 af 16. maj 2001 om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer foretages følgende ændringer:

1. I lovens titel indsættes efter »uddannelseskvalifikationer«: »m.v.«.

Kapitel 2

Adgangen til at få foretaget en vurdering

2. I overskriften til kapitel 2 indsættes efter »vurdering«: »af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v.«.

§ 2. Ret til at få foretaget en vurdering har

3. I § 2, stk. 1, nr. 1, ændres »§ 5, stk. til: »stk. 2-3.«.

1) alle, der har udenlandske uddannelseskvalifikationer, jf. dog § 5, stk. 1,

4. § 2, stk. 2, ophæves, og i stedet
indsættes:

Stk. 2. Vurdering efter § 3, jf. § 4, kan kun kræves efter stk. 1, nr. 2-4, med samtykke fra den person, hvis uddannelse ønskes vurderet.

»*Stk. 2.* Til brug for behandlingen af ansøgninger om adgang til at udøve et lovreguleret erhverv indhentes vurdering af den kompetente myndighed, jf. stk. nr. 2, og § 2 a.

Stk. 3. En person med udenlandske uddannelseskvalifikationer, der har ansøgt en uddannelsesinstitution om at lade disse kvalifikationer erstatte dele af en uddannelse ved institutionen, kan ikke få en vurdering efter kapitel 3 med henblik på denne afgørelse.

Stk. 4. Vurdering efter kapitel 3 kan kun kræves efter stk. 1, nr. 2-4, når der foreligger samtykke fra den person, hvis uddannelseskvalifikationer ønskes vurderet. Dette gælder dog ikke, når en kommune eller anden myndighed, der ansvarlig for integration af udlændinge har behov for en vurdering med henblik på sagsbehandlingen.«.

5. Efter § 2 indsættes i kapitel 2:

»§ 2 a. Pligt til at få foretaget en vurdering har

1) myndigheder, der træffer afgørelse om adgang til udøvelse af lovreguleret erhverv,

2) faglige udvalg, henholdsvis

Landbrugsuddannelsesrådet, der træffe afgørelser om afkortning af uddannelsestid.

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke i de tilfælde

1) hvor der foreligger en ansøgning, der på det foreliggende grundlag kan imødekommes fuldt ud for så vidt angår anerkendelse af den pågældendes uddannelseskvalifikationer,

2) hvor udenlandske uddannelseskvalifikationer efter lovgivningen ikke kan danne grundlag for udøvelse af et lovreguleret erhverv eller

3) hvor tilsvarende ufravigelige krav, navnlig vedrørende den pågældende uddannelseskvalifikations oprindelsesland eller ansøgerens nationalitet, ikke er opfyldt.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om hel eller delvis fritagelse af en myndighed, der træffer afgørelse om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv, fra pligten til høring efter stk. 1. Regler om sådan fritagelse fastsættes på grundlag af en redegørelse fra myndigheden for procedurer, kriterier og praksis i forhold

til vurdering og anerkendelse af
udenlandske uddannelseskvalifikationer

Stk. 4. En myndighed, der træffer
afgørelse om adgang til udøvelse af
lovregulerede erhverv, skal til brug for
den beretning, som
undervisningsministeren skal afgive ved
årets slutning, jf. § 11, indberette
oplysninger om myndighedens
afgørelser om adgang til udøvelse af
lovregulerede erhverv på grundlag af
udenlandske uddannelseskvalifikationer.
Undervisningsministeren kan fastsætte
regler om oplysningernes indberetning

Stk. 5. Regler om fritagelse efter stk.
kan ophæves, hvis myndigheden ikke
længere lever op til den praksis m.v.,
som myndigheden har beskrevet i
redegørelsen efter stk. 3, eller hvis den
praksis m.v., som myndigheden
anvender, ikke længere er tilstrækkelig
med henblik på at sikre personer med
udenlandske uddannelseskvalifikationer
anerkendelse af disse kvalifikationer.

Stk. 6. Fastsættelse, jf. stk. 3, og
ophævelse, jf. stk. 5, af regler om
fritagelse for pligten til høring efter
stk. 1, sker, i det omfang det drejer sig
om en myndighed under en anden
ministers område, efter forhandling med
vedkommende minister.

§ 2 b. Undervisningsministeren eller d
institution, undervisningsministeren hæ
bemyndiget hertil efter § 7, skal rådgiv
kommuner og andre myndigheder, der
ansvarlige for integration af udlænding
om, hvilken form for afklaring af
uddannelseskvalifikationer m.v. det vil
være relevant at gennemføre i forhold
den enkelte udlænding.«.

6. § 3, stk. 1, affattes således:

§ 3. Vurdering af udenlandske
uddannelseskvalifikationer sker efter
ansøgning fra de personer, myndigheder
m.v., der efter § 2, stk. 1, har adgang til at
få foretaget en vurdering.

»Vurderingen tager udgangspunkt i
sammenligning af de slutkompetenc
som henholdsvis de udenlandske og
danske uddannelseskvalifikationer
udtryk for.«.

Stk. 2. Vurderingen efter stk. 1
omfatter

7. I § 3, stk. 2, nr. 1, udgår: »og
omfang«.

1) en vurdering af afsluttede udenlandske
uddannelsers niveau og omfang i forhold
til niveauet i den danske
uddannelsesstruktur eller

8. § 3, stk. 3 og 4, ophæves, og i stedet
indsættes:

Stk. 3. Det kan i vurderingen efter
stk. 2, nr. 2, indgå, hvilken supplerings
skal til, for at en persons udenlandske

»Stk. 3. I vurderingen efter stk. 2, nr. 2
indgår normalt, hvilken supplerings
skal til, for at en persons udenlandske

uddannelseskvalifikationer kan sidestilles med en bestemt dansk uddannelse.

uddannelseskvalifikationer kan sidestilles med en bestemt dansk uddannelse. Ansøgere med udenlandsk uddannelseskvalifikationer, jf. § 2, stk. 1, nr. 1, kan henvises til en vurdering efter stk. 2, nr. 1, i stedet for en vurdering efter stk. 2, nr. 2, hvis det er mere relevant set i forhold til de kvalifikationer, ansøger ønsker vurderet eller i forhold til formålet med vurderingen.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om vurdering efter stk. 2 og 3, herunder om, hvilken form for vurdering der skal foretages under hensyn til formålet med vurderingen.

Stk. 4. Vurderingen skal lægges til grund for følgende afgørelser:

- 1) En offentligt anerkendt uddannelsesinstitutions afgørelse om optagelse.
- 2) En arbejdsløshedskasses afgørelse om optagelse.
- 3) En myndigheds afgørelse om ansættelse.
- 4) En myndigheds afgørelse om adgang til udøvelse af et lovreguleret erhverv, dog stk. 5.
- 5) Et fagligt udvalgs, henholdsvis Landbrugsuddannelsesrådets afgørelse om afkortning af uddannelsestid.

Stk. 5. En vurdering skal alene lægges til grund for en afgørelse om adgang til udøvelse af et lovreguleret erhverv, jf. stk. 4, nr. 4, hvis den er indhentet til dette formål, jf. § 2, stk. 2.

Stk. 6. Vurderingen er vejledende i forhold til en uddannelsesinstitutions afgørelse om, hvorvidt en persons udenlandske uddannelseskvalifikation kan erstatte dele af en uddannelse ved institutionen.

Stk. 7. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om vurderingerne.«.

9. § 4 affattes således:

§ 4. Vurderingen efter § 3 kan foretages på grundlag af en høring af en uddannelsesinstitution, et fagligt udvalg nedsat i henhold til lov om erhvervsuddannelser, Landbrugsuddannelsesrådet, Social- og Sundhedsuddannelsesrådet eller et råd nedsat i henhold til § 6. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, i hvilket omfang uddannelsesinstitutioner, faglige udvalg og råd medvirker ved vurderingen, og kan herunder

»**§ 4.** Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, i hvilket omfang den kan pålægges uddannelsesinstitutioner medvirke ved vurderingen. I det omfang det drejer sig om en uddannelsesinstitution under en anden ministers område, fastsættes reglerne efter forhandling med vedkommende minister.«

1) pålægge de pågældende at medvirke
og

2) bestemme, at der kan inddrages andre
høringsparter.

I det omfang det drejer sig om en
høringspart under en anden ministers
område, fastsættes reglerne efter
forhandling med vedkommende minister.

10. § 5 ophæves.

11. Efter § 5 indsættes før kapitel 4:

»§ 5 a. Undervisningsministeren kan
fastsætte regler om vurdering af
udenlandske kvalifikationer og
kompetencer, der er opnået på anden
måde end ved formel uddannelse, som
grundlag for anerkendelse på det danskl
arbejdsmarked og i det danske
uddannelsessystem.

Kapitel 3a

Klage

§ 5 b. Undervisningsministeren
nedsætter et klagenævn,
Kvalifikationsnævnet.

Stk. 2. Personer med udenlandske
uddannelseskvalifikationer, der har søg
optagelse eller er optaget på en

uddannelse under
Undervisningsministeriets, Ministeriet
for Videnskab, Teknologi og Udviklin
eller Kulturministeriets ressort kan for
Kvalifikationsnævnet indbringe en
institutions afgørelse af, om
kvalifikationerne kan erstatte dele af d
pågældende uddannelse.

Stk. 3. Klage efter stk. 2, kan af den,
afgørelsen vedrører, indbringes for
Kvalifikationsnævnet inden 4 uger efte
at klageren har fået meddelelse om
afgørelsen.

Stk. 4. Klagen stiles til
Kvalifikationsnævnet og sendes til den
uddannelsesinstitution, der har truffet
afgørelsen. Hvis
uddannelsesinstitutionen fastholder
afgørelsen, sender institutionen klagen
til Kvalifikationsnævnet med en
udtalelse. Kvalifikationsnævnet træffe
den endelige administrative afgørelse.

Stk. 5. Undervisningsministeren
fastsætter nærmere regler om nævnets
sammensætning, virksomhed og
forretningsorden.«.

12. § 6, stk. 1, affattes således:

§ 6. Efter regler fastsat af
undervisningsministeren kan der

»Efter regler fastsat
undervisningsministeren kan c

nedsættes faglige råd, som efter
anmodning

1) bistår ved udarbejdelse af standarder
for vurdering af udenlandske
uddannelseskvalifikationer og

2) udtaler sig om vurderingen af
personers udenlandske
uddannelseskvalifikationer.

Stk. 3. Undervisningsministeren eller
den institution, undervisningsministeren
har bemyndiget hertil, kan til
høringsparterne, jf. § 4, videregive de
oplysninger om uddannelsesforløb m.v.
for den person, hvis
uddannelseskvalifikationer skal vurderes,
som er nødvendige for vurderingen af
uddannelseskvalifikationer.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan
fastsætte regler om

3) at der ved anmodning om at få
foretaget en vurdering skal gives
oplysning om navn, adresse og
personnummer for den person, hvis
uddannelseskvalifikationer ønskes
vurderet,

6) frister for besvarelse af høringer efter

nedsættes faglige råd, som ef
anmodning

1) bistår ved udarbejdelse af rammer o
standarder for vurdering og
anerkendelse af udenlandske
kvalifikationer og kompetencer,
herunder kvalifikationer og
kompetencer, der er opnået på anden
måde end ved formel uddannelse, og

2) udtaler sig om vurderingen af
personers udenlandske
uddannelseskvalifikationer.«.

§ 4 og

7) høringsparternes behandling af
høringer efter § 4.

13. I § 8, *stk. 3*, ændres
»høringsparterne« til:
»uddannelsesinstitutioner, der medvirk
ved vurderingen«.

14. I § 8, *stk. 4, nr. 3*, indsættes efter
»personnummer«: »eller fødselsdato«.

15. § 8, *stk. 4, nr. 6*, affattes således:

»6) frister for besvarelse af høringer,«

16. § 8, *stk. 4, nr. 7*, affattes således:

»7) uddannelsesinstitutioners medvirk
ved vurderinger, og«.

17. I § 8, *stk. 4*, indsættes som nr. 8:

»8) opkrævning af gebyr for
vurderinger.«.

§ 9. Undervisningsministeren kan
fastsætte regler om

18. I § 9, *nr. 1*, ændres »§ 2, *stk. 1*« til
»§§ 2 2 b«, og »høringsparter, der kan
inddrages efter« til:

»uddannelsesinstitutioner, der medvirk
ved vurderinger, jf.«.

1) elektronisk kommunikation mellem på
ene side personer, myndigheder m.fl., der
har adgang til en vurdering, jf. § 2, stk. 1,
høringsparter, der kan inddrages efter § 4,
myndigheder, institutioner m.fl., der kan
indhentes oplysninger hos efter § 8,
stk. 1, og på den anden side
undervisningsministeren eller den
institution, som efter § 7, stk. 1, er
bemyndiget til at udøve beføjelserne efter
denne lov, bortset fra beføjelserne til
regeludstedelse, og

§ 10. Undervisningsministeren eller den
institution, undervisningsministeren har
bemyndiget hertil,

19. I § 10, nr. 1, ændres: »og« til: »,«.

1) formidler viden om det danske
uddannelsessystem og om udenlandske
uddannelsessystemer med henblik på at
fremme gensidig anerkendelse af
udenlandske uddannelseskvalifikationer
og

20. § 10, nr. 2, affattes således:

2) formidler viden om og vejleder om
vurdering af udenlandske
uddannelseskvalifikationer.

»2) formidler viden om og vejleder om
vurdering og anerkendelse af
udenlandske kvalifikationer og

kompetencer, herunder kvalifikationer
og kompetencer, der er opnået på anden
måde end ved formel uddannelse, og«.

21. I § 10 indsættes som nr. 3:

»3) medvirker til særlige initiativer til
målrettet kvalifikations- og
kompetenceafklaring.«.

22. § 11 affattes således:

§ 11. Undervisningsministeren eller den
institution, undervisningsministeren har
bemyndiget hertil, afgiver ved årets
slutning en beretning om vurdering og
anerkendelse af udenlandske
uddannelseskvalifikationer. Beretningen
omfatter bl.a. en redegørelse for
aktiviteter efter § 5, stk. 3.

»Undervisningsministeren afgiver ved
årets slutning en beretning
Folketinget om vurdering og
anerkendelse af udenlandske
uddannelseskvalifikationer. Beretningen
omfatter bl.a.
redegørelse for aktiviteter efter § 2 a
§ 5 b.«.

23. § 13 ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2002.

Bilag 2

CONVENTION ON THE RECOGNITION OF QUALIFICATIONS
CONCERNING HIGHER EDUCATION IN THE EUROPEAN REGION

(The European Treaty Series, n°165, Council of Europe - UNESCO joint Convention)

Lisbon, 11 April 1997

The Parties to this Convention,

Conscious of the fact that the right to education is a human right, and that higher education, which is instrumental in the pursuit and advancement of knowledge, constitutes an exceptionally rich cultural and scientific asset for both individuals and society;

Considering that higher education should play a vital role in promoting peace, mutual understanding and tolerance, and in creating mutual confidence among peoples and nations;

Considering that the great diversity of education systems in the European region reflects its cultural, social, political, philosophical, religious and economic diversity, an exceptional asset which should be fully respected;

Desiring to enable all people of the region to benefit fully from this rich asset of diversity by facilitating access by the inhabitants of each State and by the students of each Party s educational institutions to the educational resources of the other Parties, more specifically by facilitating their efforts to continue their education or to complete a period of studies in higher education institutions in those other Parties;

Considering that the recognition of studies, certificates, diplomas and degrees obtained in another country of the European region represents an important measure for promoting academic mobility between the Parties;

Attaching great importance to the principle of institutional autonomy, and conscious of the need to uphold and protect this principle;

Convinced that a fair recognition of qualifications is a key element of the right to education and a responsibility of society;

Having regard to the Council of Europe and UNESCO Conventions covering academic recognition in Europe:

European Convention on the Equivalence of Diplomas leading to Admission to

Universities (1953, ETS No. 15), and its Protocol (1964, ETS No. 49);

European Convention on the Equivalence of Periods of University Study (1956, ETS No. 21);

European Convention on the Academic Recognition of University Qualifications (1959, ETS No. 32);

Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees concerning Higher Education in the States belonging to the Europe Region (1979);

European Convention on the General Equivalence of Periods of University Study (1990, ETS No. 138);

Having regard also to the International Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees in Higher Education in the Arab and European States bordering on the Mediterranean (1976), adopted within the framework of UNESCO and partially covering academic recognition in Europe;

Mindful that this Convention should also be considered in the context of the UNESCO conventions and the International Recommendation covering other Regions of the world, and of the need for an improved exchange of information between these Regions;

Conscious of the wide ranging changes in higher education in the European region since these Conventions were adopted, resulting in considerably increased diversification within and between national higher education systems, and of the need to adapt the legal instruments and practice to reflect these developments;

Conscious of the need to find common solutions to practical recognition problems in the European region;

Conscious of the need to improve current recognition practice and to make it more transparent and better adapted to the current situation of higher education in the European region;

Confident of the positive significance of a Convention elaborated and adopted under the joint auspices of the Council of Europe and UNESCO providing a framework for the further development of recognition practices in the European region;

Conscious of the importance of providing permanent implementation mechanisms in order to put the principles and provisions of the current Convention into practice,

Have agreed as follows:

Section I. Definitions

Article I

For the purposes of this Convention, the following terms shall have the following meaning:

Access (to higher education)

The right of qualified candidates to apply and to be considered for admission to higher education.

Admission (to higher education institutions and programmes)

The act of, or system for, allowing qualified applicants to pursue studies in higher education at a given institution and/or a given programme.

Assessment (of institutions or programmes)

The process for establishing the educational quality of a higher education institution or programme.

Assessment (of individual qualifications)

The written appraisal or evaluation of an individual's foreign qualifications by a competent body.

Competent recognition authority

A body officially charged with making binding decisions on the recognition of foreign qualifications.

Higher education

All types of courses of study, or sets of courses of study, training or training for research at the post secondary level which are recognized by the relevant authorities of a Party as belonging to its higher education system.

Higher education institution

An establishment providing higher education and recognized by the competent authority of a Party as belonging to its system of higher education.

Higher education programme

A course of study recognized by the competent authority of a Party as belonging to its system of higher education, and the completion of which provides the student with a higher education qualification.

Period of study

Any component of a higher education programme which has been evaluated and documented and, while not a complete programme of study in itself, represents a significant acquisition of knowledge or skill.

Qualification

A. Higher education qualification

Any degree, diploma or other certificate issued by a competent authority attesting the successful completion of a higher education programme.

B. Qualification giving access to higher education

Any diploma or other certificate issued by a competent authority attesting the successful completion of an education programme and giving the holder of the qualification the right to be considered for admission to higher education (cf. the definition of access).

Recognition

A formal acknowledgement by a competent authority of the value of a foreign educational qualification with a view to access to educational and/or employment activities.

Requirement

A. General requirements

Conditions that must in all cases be fulfilled for access to higher education, or to a given level thereof, or for the award of a higher education qualification at a given level.

B. Specific requirements

Conditions that must be fulfilled, in addition to the general requirements, in order to gain admission to a particular higher education programme, or for the award of a specific higher education qualification in a particular field of study.

Section II. The competence of authorities

Article II.1

1 Where central authorities of a Party are competent to make decisions in recognition cases, that Party shall be immediately bound by the provisions of this Convention and shall take the necessary measures to ensure the implementation of its provisions on its territory.

Where the competence to make decisions in recognition matters lies with components of the Party, the Party shall furnish one of the depositories with a brief statement of its constitutional situation or structure at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or any time thereafter. In such cases, the competent authorities of the components of the Parties so designated shall take the necessary measures to ensure implementation of the provisions of this Convention on their territory.

2 Where the competence to make decisions in recognition matters lies with individual higher education institutions or other entities, each Party according to its constitutional situation or structure shall transmit the text of this convention to these institutions or entities and shall take all possible steps to encourage the favourable consideration and application of its provisions.

3 The provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article shall apply, *mutatis mutandis*, to the obligations of the Parties under subsequent articles of this Convention.

Article II.2

At the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance,

approval or accession, or at any time thereafter, each State, the Holy See or the European Community shall inform either depository of the present Convention of the authorities which are competent to make different categories of decisions in recognition cases.

Article II.3

Nothing in this Convention shall be deemed to derogate from any more favourable provisions concerning the recognition of qualifications issued in one of the Parties contained in or stemming from an existing or a future treaty to which a Party to this Convention may be or may become a party.

Section III. Basic principles related to the assessment of qualifications

Article III.1

1 Holders of qualifications issued in one of the Parties shall have adequate access, upon request to the appropriate body, to an assessment of these qualifications.

2 No discrimination shall be made in this respect on any ground such as the applicant's gender, race, colour, disability, language, religion, political or other opinion, national, ethnic or social origin, association with a national minority, property, birth or other status, or on the grounds of any other circumstance not related to the merits of the qualification for which recognition is sought. In order to assure this right, each Party undertakes to make appropriate arrangements for the assessment of an application for recognition of qualifications solely on the basis of the knowledge and skills achieved.

Article III.2

Each Party shall ensure that the procedures and criteria used in the assessment and recognition of qualifications are transparent, coherent and reliable.

Article III.3

1 Decisions on recognition shall be made on the basis of appropriate information on the qualifications for which recognition is sought.

2 In the first instance, the responsibility for providing adequate information rests with the applicant, who shall provide such information in good faith.

3 Notwithstanding the responsibility of the applicant, the institutions having issued the qualifications in question shall have a duty to provide, upon request of the applicant and within reasonable limits, relevant information to the holder of the qualification, to the institution, or to the competent authorities of the country in which recognition is sought.

4 The Parties shall instruct or encourage, as appropriate, all education institutions belonging to their education systems to comply with any reasonable request for information for the purpose of assessing qualifications earned at the said institutions.

5 The responsibility to demonstrate that an application does not fulfil the relevant requirements lies with the body undertaking the assessment.

Article III.4

Each Party shall ensure, in order to facilitate the recognition of qualifications, that adequate and clear information on its education system is provided.

Article III.5

Decisions on recognition shall be made within a reasonable time limit specified beforehand by the competent recognition authority and calculated from the time all necessary information in the case has been provided. If recognition is withheld, the reasons for the refusal to grant recognition shall be stated, and information shall be given concerning possible measures the applicant may take in order to obtain recognition at a later stage. If recognition is withheld, or if no decision is taken, the applicant shall be able to make an appeal within a reasonable time limit.

Section IV. Recognition of qualifications giving access to higher education

Article IV.1

Each Party shall recognize the qualifications issued by other Parties meeting the general requirements for access to higher education in those Parties for the purpose of access to programmes belonging to its higher education system, unless a substantial difference can be shown between the general requirements for access in the Party in which the qualification was obtained and in the Party in which recognition of the qualification is sought.

Article IV.2

Alternatively, it shall be sufficient for a Party to enable the holder of a qualification issued in one of the other Parties to obtain an assessment of that qualification, upon request by the holder, and the provisions of Article IV.1 shall apply *mutatis mutandis* to such a case.

Article IV.3

Where a qualification gives access only to specific types of institutions or programmes of higher education in the Party in which the qualification was obtained, each other Party shall grant holders of such qualifications access to similar specific programmes in institutions belonging to its higher education system, unless a substantial difference can be demonstrated between the requirements for access in the Party in which the qualification was obtained and the Party in which recognition of the qualification is sought.

Article IV.4

Where admission to particular higher education programmes is dependent on the fulfilment of specific requirements in addition to the general requirements for access, the competent authorities of the Party concerned may impose the additional requirements equally on holders of qualifications obtained in the other Parties or assess whether applicants with qualifications obtained in other Parties fulfil equivalent requirements.

Article IV.5

Where, in the Party in which they have been obtained, school leaving certificates give access to higher education only in combination with additional qualifying examinations as a prerequisite for access, the other Parties may make access conditional on these requirements or offer an alternative for satisfying such additional requirements within their own educational systems. Any State, the Holy See or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or at any time thereafter, notify one of the depositaries that it avails itself of the provisions of this Article, specifying the Parties in regard to which it intends to apply this Article as well as the reasons therefor.

Article IV.6

Without prejudice to the provisions of Articles IV.1, IV.2, IV.3, IV.4 and IV.5, admission to a given higher education institution, or to a given programme within such an institution, may be restricted or selective. In cases in which admission to a higher education institution and/or programme is selective, admission procedures should be designed with a view to ensuring that the assessment of foreign qualifications is carried out according to the principles of fairness and non-discrimination described in Section III.

Article IV.7

Without prejudice to the provisions of Articles IV.1, IV.2, IV.3, IV.4 and IV.5, admission to a given higher education institution may be made conditional on demonstration by the applicant of sufficient competence in the language or languages of instruction of the institution concerned, or in other specified languages.

Article IV.8

In the Parties in which access to higher education may be obtained on the basis of non-traditional qualifications, similar qualifications obtained in other Parties shall be assessed in a similar manner as non-traditional qualifications earned in the Party in which recognition is sought.

Article IV.9

For the purpose of admission to programmes of higher education, each Party may make the recognition of qualifications issued by foreign educational institutions operating in its territory contingent upon specific requirements of national legislation or specific agreements concluded with the Party of origin of such institutions.

Section V. Recognition of periods of study

Article V.1

Each Party shall recognize periods of study completed within the framework of a higher education programme in another Party. This recognition shall comprise such

periods of study towards the completion of a higher education programme in the Party in which recognition is sought, unless substantial differences can be shown between the periods of study completed in another Party and the part of the higher education programme which they would replace in the Party in which recognition is sought.

Article V.2

Alternatively, it shall be sufficient for a Party to enable a person who has completed a period of study within the framework of a higher education programme in another Party to obtain an assessment of that period of study, upon request by the person concerned, and the provisions of Article V.1 shall apply mutatis mutandis to such a case.

Article V.3

In particular, each Party shall facilitate recognition of periods of study when:

a there has been a previous agreement between, on the one hand, the higher education institution or the competent authority responsible for the relevant period of study and, on the other hand, the higher education institution or the competent recognition authority responsible for the recognition that is sought; and

b the higher education institution in which the period of study has been completed has issued a certificate or transcript of academic records attesting that the student has successfully completed the stipulated requirements for the said period of study.

Section VI. Recognition of higher education qualifications

Article VI.1

To the extent that a recognition decision is based on the knowledge and skills certified by the higher education qualification, each Party shall recognize the higher education qualifications conferred in another Party, unless a substantial difference can be shown between the qualification for which recognition is sought and the corresponding qualification in the Party in which recognition is sought.

Article VI.2

Alternatively, it shall be sufficient for a Party to enable the holder of a higher education qualification issued in one of the other Parties to obtain an assessment of that qualification, upon request by the holder, and the provisions of Article VI.1 shall apply mutatis mutandis to such a case.

Article VI.3

Recognition in a Party of a higher education qualification issued in another Party shall have one or both of the following consequences:

a access to further higher education studies, including relevant examinations, and/or to preparations for the doctorate, on the same conditions as those applicable to holders of qualifications of the Party in which recognition is sought;

b the use of an academic title, subject to the laws and regulations of the Party or a jurisdiction thereof, in which recognition is sought.

In addition, recognition may facilitate access to the labour market subject to laws and regulations of the Party, or a jurisdiction thereof, in which recognition is sought.

Article VI.4

An assessment in a Party of a higher education qualification issued in another Party may take the form of:

a advice for general employment purposes;

b advice to an educational institution for the purpose of admission into its programmes;

c advice to any other competent recognition authority.

Article VI.5

Each Party may make the recognition of higher education qualifications issued by foreign educational institutions operating in its territory contingent upon specific requirements of national legislation or specific agreements concluded with the Party of origin of such institutions.

Section VII. Recognition of qualifications held by refugees, displaced persons and persons in a refugee-like situation

Article VII

Each Party shall take all feasible and reasonable steps within the framework of its education system and in conformity with its constitutional, legal, and regulatory provisions to develop procedures designed to assess fairly and expeditiously whether refugees, displaced persons and persons in a refugee-like situation fulfil the relevant requirements for access to higher education, to further higher education programmes or to employment activities, even in cases in which the qualifications obtained in one of the Parties cannot be proven through documentary evidence.

Section VIII. Information on the assessment of higher education institutions and programmes

Article VIII.1

Each Party shall provide adequate information on any institution belonging to its higher education system, and on any programme operated by these institutions, with a view to enabling the competent authorities of other Parties to ascertain whether the quality of the qualifications issued by these institutions justifies recognition in the Party in which recognition is sought. Such information shall take the following form:

a in the case of Parties having established a system of formal assessment of higher education institutions and programmes: information on the methods and results of this assessment, and of the standards of quality specific to each type of higher education institution granting, and to programmes leading to, higher education qualifications;

b in the case of Parties which have not established a system of formal assessment of higher education institutions and programmes: information on the recognition of the various qualifications obtained at any higher education institution, or within any higher education programme, belonging to their higher education systems.

Article VIII.2

Each Party shall make adequate provisions for the development, maintenance and provision of:

a an overview of the different types of higher education institutions belonging to its higher education system, with the typical characteristics of each type of institution;

b a list of recognized institutions (public and private) belonging to its higher education system, indicating their powers to award different types of qualifications and the requirements for gaining access to each type of institution and programme;

c a description of higher education programmes;

d a list of educational institutions located outside its territory which the Party considers as belonging to its education system.

Section IX. Information on recognition matters

Article IX.1

In order to facilitate the recognition of qualifications concerning higher education, the Parties undertake to establish transparent systems for the complete description of the qualifications obtained.

Article IX.2

1 Acknowledging the need for relevant, accurate and up-to-date information, each Party shall establish or maintain a national information centre and shall notify one of the depositories of its establishment, or of any changes affecting it.

2 In each Party, the national information centre shall:

a facilitate access to authoritative and accurate information on the higher education system and qualifications of the country in which it is located;

b facilitate access to information on the higher education systems and qualifications of the other Parties;

c give advice or information on recognition matters and assessment of

qualifications, in accordance with national laws and regulations.

3 Every national information centre shall have at its disposal the necessary means to enable it to fulfil its functions.

Article IX.3

The Parties shall promote, through the national information centres or otherwise, the use of the UNESCO/Council of Europe Diploma Supplement or any other comparable document by the higher education institutions of the Parties.

Section X. Implementation mechanisms

Article X.1

The following bodies shall oversee, promote and facilitate the implementation of the Convention:

a the Committee of the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region;

b the European Network of National Information Centres on academic mobility and recognition (the ENIC Network), established by decision of the Committee of Ministers of the Council of Europe on 9 June 1994 and the UNESCO Regional Committee for Europe on 18 June 1994.

Article X.2

1 The Committee of the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region (hereafter referred to as »the Committee«) is hereby established. It shall be composed of one representative of each Party.

2 For the purposes of Article X.2, the term »Party« shall not apply to the European Community.

3 The States mentioned in Article XI.1.1 and the Holy See, if they are not Parties to this Convention, the European Community and the President of the ENIC Network may participate in the meetings of the Committee as observers. Representatives of governmental and non-governmental organizations active in the field of recognition

in the Region may also be invited to attend meetings of the Committee as observers.

4 The President of the UNESCO Regional Committee for the Application of the Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees concerning Higher Education in the States belonging to the Europe Region shall also be invited to participate in the meetings of the Committee as an observer.

5 The Committee shall promote the application of this Convention and shall oversee its implementation. To this end it may adopt, by a majority of the Parties, recommendations, declarations, protocols and models of good practice to guide the competent authorities of the Parties in their implementation of the Convention and in their consideration of applications for the recognition of higher education qualifications. While they shall not be bound by such texts, the Parties shall use their best endeavours to apply them, to bring the texts to the attention of the competent authorities and to encourage their application. The Committee shall seek the opinion of the ENIC Network before making its decisions.

6 The Committee shall report to the relevant bodies of the Council of Europe and UNESCO.

7 The Committee shall maintain links to the UNESCO Regional Committees for the Application of Conventions on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees in Higher Education adopted under the auspices of UNESCO.

8 A majority of the Parties shall constitute a quorum.

9 The Committee shall adopt its Rules of Procedure. It shall meet in ordinary session at least every three years. The Committee shall meet for the first time within a year of the entry into force of this Convention.

10 The Secretariat of the Committee shall be entrusted jointly to the Secretary General of the Council of Europe and to the Director-General of UNESCO.

Article X.3

1 Each Party shall appoint as a member of the European network of national information centres on academic mobility and recognition (the ENIC Network) the national information centre established or maintained under Article IX.2. In cases in which more than one national information centre is established or maintained in a

Party under Article IX.2, all these shall be members of the Network, but the national information centres concerned shall dispose of only one vote.

2 The ENIC Network shall, in its composition restricted to national information centres of the Parties to this Convention, uphold and assist the practical implementation of the Convention by the competent national authorities. The Network shall meet at least once a year in plenary session. It shall elect its President and Bureau in accordance with its terms of reference.

3 The Secretariat of the ENIC Network shall be entrusted jointly to the Secretary General of the Council of Europe and to the Director-General of UNESCO.

4 The Parties shall cooperate, through the ENIC Network, with the national information centres of other Parties, especially by enabling them to collect all information of use to the national information centres in their activities relating to academic recognition and mobility.

Section XI. Final clauses

Article XI.1

1 This Convention shall be open for signature by:

a the member States of the Council of Europe;

b the member States of the UNESCO Europe Region;

c any other signatory, contracting State or party to the European Cultural Convention of the Council of Europe and/or to the UNESCO Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees concerning Higher Education in the States belonging to the Europe Region, which have been invited to the Diplomatic Conference entrusted with the adoption of this Convention.

2 These States and the Holy See may express their consent to be bound by:

a signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or

b signature, subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval; or

c accession.

3 Signatures shall be made with one of the depositories. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with one of the depositories.

Article XI.2

This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of the period of one month after five States, including at least three member States of the Council of Europe and/or the UNESCO Europe Region, have expressed their consent to be bound by the Convention. It shall enter into force for each other State on the first day of the month following the expiration of the period of one month after the date of expression of its consent to be bound by the Convention.

Article XI.3

1 After the entry into force of this Convention, any State other than those falling into one of the categories listed under Article XI.1 may request accession to this Convention. Any request to this effect shall be addressed to one of the depositories, who shall transmit it to the Parties at least three months before the meeting of the Committee of the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region. The depositary shall also inform the Committee of Ministers of the Council of Europe and the Executive Board of UNESCO.

2 The decision to invite a State which so requests to accede to this Convention shall be taken by a two-thirds majority of the Parties.

3 After the entry into force of this Convention the European Community may accede to it following a request by its member States, which shall be addressed to one of the depositories. In this case, Article XI.3.2 shall not apply.

4 In respect of any acceding States or the European Community, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of the period of one month after the deposit of the instrument of accession with one of the depositories.

Article XI.4

1 Parties to this Convention which are at the same time parties to one or more of the following Conventions:

European Convention on the Equivalence of Diplomas leading to Admission to Universities (1953, ETS No. 15), and its Protocol (1964, ETS No. 49);

European Convention on the Equivalence of Periods of University Study (1956, ETS No. 21);

European Convention on the Academic Recognition of University Qualifications (1959, ETS No. 32);

International Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees in Higher Education in the Arab and European States bordering on the Mediterranean (1976);

Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees concerning Higher Education in the States belonging to the Europe Region (1979);

European Convention on the General Equivalence of Periods of University Study (1990, ETS 138),

a shall apply the provisions of the present Convention in their mutual relations;

b shall continue to apply the above mentioned Conventions to which they are a party in their relations with other States party to those Conventions but not to the present Convention.

2 The Parties to this Convention undertake to abstain from becoming a party to any of the Conventions mentioned in paragraph 1, to which they are not already a party, with the exception of the International Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees in Higher Education in the Arab and European States bordering on the Mediterranean.

Article XI.5

1 Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of

ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2 Any State may, at any later date, by a declaration addressed to one of the depositaries, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date of receipt of such declaration by the depositary.

3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to one of the depositaries. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date of receipt of such notification by the depositary.

Article XI.6

1 Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification addressed to one of the depositaries.

2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of twelve months after the date of receipt of the notification by the depositary. However, such denunciation shall not affect recognition decisions taken previously under the provisions of this Convention.

3 Termination or suspension of the operation of this Convention as a consequence of a violation by a Party of a provision essential to the accomplishment of the object or purpose of this Convention shall be addressed in accordance with international law.

Article XI.7

1 Any State, the Holy See or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval or accession, declare that it reserves the right not to apply, in whole or in part, one or more of the following Articles of this Convention:

Article IV.8

Article V.3

Article VI.3

Article VIII.2

Article IX.3

No other reservation may be made.

2 Any Party which has made a reservation under the preceding paragraph may wholly or partly withdraw it by means of a notification addressed to one of the depositaries. The withdrawal shall take effect on the date of receipt of such notification by the depositary.

3 A Party which has made a reservation in respect of a provision of this Convention may not claim the application of that provision by any other Party; it may, however, if its reservation is partial or conditional, claim the application of that provision in so far as it has itself accepted it.

Article XI.8

1 Draft amendments to this Convention may be adopted by the Committee of the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region by a two-thirds majority of the Parties. Any draft amendment so adopted shall be incorporated into a Protocol to this Convention. The Protocol shall specify the modalities for its entry into force which, in any event, shall require the expression of consent by the Parties to be bound by it.

2 No amendment may be made to Section III of this Convention under the procedure of paragraph 1 above.

3 Any proposal for amendments shall be communicated to one of the depositaries, who shall transmit it to the Parties at least three months before the meeting of the Committee. The depositary shall also inform the Committee of Ministers of the Council of Europe and the Executive Board of UNESCO.

Article XI.9

1 The Secretary General of the Council of Europe and the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization shall be the depositaries of this Convention.

2 The depositary with whom an act, notification or communication has been deposited shall notify the Parties to this Convention, as well as the other member States of the Council of Europe and/or of the UNESCO Europe Region of:

a any signature;

b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval, or accession;

c any date of entry into force of this Convention in accordance with the provisions of Articles XI.2 and XI.3.4;

d any reservation made in pursuance of the provisions of Article XI.7 and the withdrawal of any reservations made in pursuance of the provisions of Article XI.7;

e any denunciation of this Convention in pursuance of Article XI.6;

f any declarations made in accordance with the provisions of Article II.1, or of Article II.2;

g any declarations made in accordance with the provisions of Article IV.5;

h any request for accession made in accordance with the provisions of Article XI.3;

i any proposal made in accordance with the provisions of Article XI.8;

j any other act, notification or communication relating to this Convention.

3 The depositary receiving a communication or making a notification in pursuance of the provisions of this Convention shall immediately inform the other depositary thereof.

In witness thereof the undersigned representatives, being duly authorized, have signed this Convention.

Done at Lisbon on 11 April 1997, in the English, French, Russian and Spanish languages, the four texts being equally authoritative, in two copies, one of which shall be deposited in the archives of the Council of Europe and the other in the

archives of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. A certified copy shall be sent to all the States referred to in Article XI.1, to the Holy See and to the European Community and to the Secretariat of the United Nations.

Om

Retsinformation.dk er indgangen til det fælles statslige retsinformationssystem, der giver adgang til alle gældende love, bekendtgørelser og cirkulærer m.v. Der er også adgang til Folketingets dokumenter og beretninger fra Folketingets Ombudsmand. På retsinformation.dk anvendes der ikke cookies.

Besøg også

Vælg site

- [Om Retsinformation](#)
- [Kontakt](#)
- [FAQ](#)
- [Om ELI](#)
- [API](#)
- [Tilgængelighedserklæring](#)